Nº 163. Aº 1862.

DONDERDAG 10 JULIJ.

ROTTERDAMSCHE COURANT.

De Abonnementsprijs is ƒ 24 's jaars of ƒ 6 per drie maanden franco per post door het geheele Rijk.
Behalve aan het Bureau der Courant kan men zich bij alle Boekhandelaars en Postkantoren Abonneren.
Enkele Nommers 10 Cents.

Bureau: Hoogstraat, Wijk 10, Nº 77.

Geboorte-, Trouw- en Doodberigten van 1 tot 5 regels.... ƒ 1.—
Iedere regel meer. . . . . - 0.20
Andere Advertentiën per regel . . . . . - 0.20
Groote letters naar plaatsruimte. — Bij iedere Advertentie 45 Cents voor zegelregt en 1 Exemplaar der Courant.

Bij deze Courant behoort een BIJVOEGSEL

BUITENLAND.

ENGELAND.

LONDEN 8 *julij*. — In de zitting van het Hoogerhuis vestigde de markies van Normanby gisteren de aandacht op de behandeling der gevangenen in Napels en vroeg om overlegging van de stukken die hieromtrent eenig licht konden geven. In de rede, die hij tot opheldering van dit voorstel hield, veroorloofde hij zich verscheidene beschuldigingen tegen de tegenwoordige Italiaansche Regering. Graaf Russell hield eene uitvoerige rede om die te weêrleggen, en verklaarde daarin onder anderen, dat hij er niet aan twijfelde of hetgeen er in Italië nog op minder goeden voet geregeld was, een gevolg van het despotisme dát er zóó lang had geheerscht, zou onder het nieuwe bewind spoedig verdwijnen. Italië ging onder dit bewind eene schoone toekomst te gemoet. Niet slechts bij en Engeland met hem was daarvan overtuigd, maar alle groote Mogendheden gaven bewijs, dat zij dezelfde meening waren toegedaan, door Italië als Koningrijk te erkennen. Eerst gisteren had hij vernomen, dat ook de Koning van Pruissen daartoe bereid was, terwijl de voornemens van Rusland te dezen opzigte reeds langer waren bekend. Nadat een ander spreker over deze zaak het woord gevoerd had en lord Brougham graaf Russell vroeg of deze erkenning van Italië door Rusland meer was dan een los gerucht, zeide graaf Russell, dat hij niet twijfelde of Rusland had het voornemen te kennen gegeven om Italië te erkennen. Het Russisch bewind had dit verklaard in eene nota, die nog niet te Turijn was aangekomen, en waarbij dit bewind voor deze erkenning eenige, hij zou niet zeggen borgstelling, maar verklaringen verlangde. Indien Italië verklaarde dat het vriendschappelijk gezind was jegens zijne naburen, en de Duitsche Bond, met name Oostenrijk, niet aan zijne aanvallen bloot zou staan, zou de erkenning volgen.

— Laatstleden vrijdag bezocht Prins Napoleon de werkplaatsen der maatschappij van pneumatische voortstuwing te Battersea en wijdde een geruimen tijd aan het bijwonen van verschillende proefnemingen. Ten slotte strekte de Prins zich op een der karren uit, en werd door de pneumatische buis geschoten.

— De maarschalk hertog van Magenta en verscheiden voorname Fransche officieren legden zaturdag een bezoek in het Koninklijk hospitaal te Chelsea af, en bragten verscheiden uren met het bezigtigen dier inrigting en van het Koninklijk militair asyl door.

— Zondag kwam de Onderkoning van Egypte met een bijzonderen trein te Liverpool aan, en werd aldaar door den maire en den heer A. Bower, onder het gejuich der bevolking, ontvangen.

FRANKRIJK.

PARIJS 8 Julij.

(*Particuliere Correspondentie.*)

Nu schijnt het weder twijfelachtig of Rusland al of niet het Koningrijk Italië heeft erkend. In het Engelsche Parlement zegt men neen, in correspondentien uit Turijn ja.

Dezelfde onzekerheid heerscht ten opzigte der voor die erkenning gestelde voorwaarden. Ik geloof u te mogen verzekeren dat zij in beginsel vast staat, maar nog aan diplomatieke vormen gebonden is, waardoor de officieele bekendmaking wordt vertraagd.

Er is ook nog altijd sprake van een congres, doch daaromtrent worden geene bepaalde bijzonderheden medegedeeld.

Te Rome zijn de Fransche troepen in de casernen geconsigneerd; men is er beducht voor eene manifestatie ten gunste van de unificatie.

Z. K. H. Prins Napoleon is heden van Londen alhier teruggekomen.

Het bevestigt zich dat de schout bij nacht Protêt, bevelhebber der Fransche troepen, bij Ningpo gesneuveld is bij eene ontmoeting met de insurgenten in China.

De Moniteur deelt ook het vertrek van den Keizer en de Keizerin mede en geeft in de volgende woorden verslag van de aan HH. MM. te Nevers ten deel gevallen ontvangst: „Na het aan de hoofdkerk gebragt bezoek en de receptie der autoriteiten, défileerde om zoo te spreken het geheele departement voor HH. MM., want van de 318 gemeenten waren er 285 bijna geheel vertegenwoordigd. Dit défilé, dat niet minder dan twee uren duurde, gaf HH. MM. een schitterend bewijs van de levendige sympathie waardoor het departement Nièvre is bezield."

Het is bekend hoe dergelijke officiële reizen inderdaad eene ontzaggelijke beweging onder de bevolking te weeg brengen. Dat gebeurt onder iederen Regeringsvorm. Deze togt zal de geheele week duren, en zoo als vroeger is aangekondigd, gaat de Keizerin zondag naar St. Cloud en de Keizer naar Vichy. Als peet van het kind dat Prinses Clotilde eerlang zal ter wereld brengen, noemt men Koning Victor Emmanuel, terwijl het ten doop zal worden gehouden door Prinses Mathilde of eenige andere Prinses van de familie Bonaparte.

Sommigen uwer lezers zullen zich nog wel zekeren Bourbonsgezinden officier herinneren, den heer de la Pierre, die te Messina met den heer Noé en een anderen Franschen legitimist werd gearresteerd en ter dood veroordeeld, doch later op verzoek van de Fransche Regering is in vrijheid gesteld. Die de la Pierre nu, scheepte zich naar Mexico in als aide de camp van generaal Prim, en kwam na diens vertrek in dezelfde betrekking bij generaal Almonte. Door dezen is hij thans naar Frankrijk afgevaardigd om hem bij den Keizer te regtvaardigen. Reeds heeft hij twee audientien bij Z. M. gehad, waaromtrent men het volgende verhaalt. Bij de eerste zamenkomst zei de Keizer glimlachend: „Generaal Almonte heeft mij zijne gronddenkbeelden als een vriend medegedeeld, maar zóó zult gij ze mij niet kenbaar maken," daarbij doelende op de anti-Napoleontische gevoelens en den legitimistischen ijver van den aide de camp. Deze zou daarop geantwoord hebben: „Sire! In 1861 werd ik met verschillende mijner vrienden ter dood veroordeeld; ik had het leven alleen aan Uwe tusschenkomst te danken. Van dat oogenblik af is de oude de la Pierre in mij gestorven." Hierna moet het onderhoud vertrouwelijker zijn geworden.

Dezelfde de la Pierre was vroeger redacteur van Le Corsaire en verwierf zich alstoen eene bijzondere vermaardheid als duellist. Nog deze week keert hij naar Mexico terug.

Voor het overige moet de heer Dubois de Saligny thans weder meer dan ooit bij den Keizer in gunst staan, en zou hij dan ook niet van zijn post terug geroepen worden.

De tijdingen uit Havana van 12 junij met betrekking tot ons expeditie-korps behelzen geenerlei belangrijke bijzonderheden.

De voortgezette behandeling van het staatkundig regtsgeding tegen de 54 beschuldigden stelt de manoeuvres der politie in deze hoofdstad tegenover de woelingen der revolutionnairen in een opmerkelijk daglicht. Dit proces bewijst op nieuw dat zich onder de schijnbare rust in onze maatschappij een ontzaggelijke haat tegen het thans vigerend Regeringsstelsel beweegt, die spreekt, zoo al niet uit het getal woelgeesten, dan toch zeker uit de heftige driften die hen bezielen. Dergelijke processen zijn altijd hoogst betreurenswaardig; de een ziet er in het protest van eene minderheid welke door geweld wordt verpletterd; de ander houdt ze voor wanhopige pogingen van strafwaardigen. Maar niemand durft een beslissend antwoord geven op de vraag of die staatkundige regtsgedingen voor- of nadeelig werken voor het Gouvernement. Bij het voortgezet verhoor hebben o. a. Vassel en Miot, twee der hoofdleiders, even als in de voorloopige instructie geweigerd op de hun gedane vragen eenig antwoord te geven. Een door eerstgenoemden opgesteld manifest is voorgelezen, waarin de vreemdsoortigste socialistische hervormingen worden besproken. Zijn verdediger, de heer Crémieux, heeft met het oog op dit stuk en eene verklaring van een geneesheer, betoogd dat zijn client krankzinnig is.

La Patrie had, bij gelegenheid van het jongste concilium te Rome en het door de daar vergaderde bisschoppen tot Z. H. den Paus gerigte adres, in verschillende artikelen den bekenden clericalen schrijver Louis Veuillot een belangrijke rol laten spelen. De voormalige redacteur van L'Univers heeft na zijne terugkomst een brief tot dat blad gerigt, waarin hij een en ander bepaald ontkent. Als leek — zegt hij — ging ik naar Rome, met het eenige doel, om in bewondering neder te knielen.

— Het groot hôtel de la Paix alhier, dat den 1 dezer voltooid had moeten zijn, zal niet vóór den 15 dezer geopend kunnen worden, omdat de kunstenaars, met het versieren der groote eetzaal belast, die een der wonderen van Parijs belooft te wezen, niet vroeger gereed kunnen zijn.

— Gisteren begon in de openbare veiling der nalatenschap van lord Pembroke alhier de verkoop der 17,000 uitmuntende cigaren, welke, per 100 stuks, tot den prijs van 56 a 114 francs, buiten de onkosten, verkocht zijn.

— Ten onregte achtte men de vernuftige vonden onzer kooplieden in gemaakte kleederen, om hunne waren aan den man te brengen, uitgeput, want een hunner heeft nu aangekondigd dat hij aan ieder die voor 95 francs of hooger bij hem koopt, kosteloos een bon tot het heen- en weder maken van een togt van Parijs naar Hâvre verschaffen zal.

— Men verhaalt dat de kardinaal Wiseman en dr. Cullen, de Katholieke aartsbisschop van Dublin, den Paus beloofd hebben in Engeland 4000 man voor zijne dienst te zullen aanwerven, en bovendien dat zij op kosten der Engelsche Katholieken onderhouden zullen worden.

— De laatste berigten uit Venezuela en uit de Republiek Bolivia schilderen den toestand dier beide landen als weinig bevredigend af. In het eerstgenoemde blijft de burgeroorlog heerschen en doorkruisten de factien al de provincien, waar zij overal den hevigsten wederstand aan de Regering bieden, waardoor alle handel belemmerd en de gang der zaken gestremd wordt. Wat Bolivia betreft, de opperhoofden Potosi en Sucre waren in openbaren opstand tegen den generaal Achaz en hadden den generaal Perez tot President uitgeroepen.

DUITSCHLAND.

BERLIJN 8 *julij*. — Eergisteren ontving de Koning in zijn paleis alhier den buitengewonen gezant en gevolmagtigden minister van den Shah van Perzië, Hassan Aali Khan, en ontving uit diens handen, behalve een schrijven van zijnen Souverein, de door dezen Z. M. toegezonden insignien der voornaamste Orde van het Perzische Rijk.

— In het Huis der Afgevaardigden deed de afgevaardigde von Sybel heden zijne aangekondigde interpellatie betreffende Keur-Hessen. De minister graaf Bernstorff weigerde de verlangde verantwoording te geven, omdat de vraag het innerlijk Staatsleven van Keur-Hessen betrof. Wat Pruissen voor de Hessische Staatsregeling gedaan had was, zeide de Minister, duidelijk en algemeen bekend. Pruissen zou verder een wakend oog op de uitvoering der Keur-Hessische Staatsregeling houden, maar wat het in sommige gevallen doen zou, kon niet vooruit bepaald worden. De interpellatie van den afgevaardigde Simon over de militaire jurisdictie zal in de volgende week door den Minister van justitie beantwoord worden.

— Het gerucht wegens de oorzaak van den hevigen brand in het Koninklijk proviand-magazijn alhier heeft zich maar al te zeer bevestigd. Door het verhoor van een groot aantal getuigen is namelijk de aandacht op een kort vóór den brand ontslagen werkman gerigt, die daarna, op de beschuldiging van den brand uit wraakzucht gesticht te hebben, in hechtenis is genomen.

— Zondag barstte meer dan één allerhevigst onweder, vergezeld van plasregens, die aan een wolkbreuk deden denken, en van een heftigen storm, boven deze hoofdstad los en rigtte groote schade aan. Ook uit andere steden ontvangt men soortgelijke berigten. Onderanderen te Frankfort woedde, des namiddags ten vier ure, een orkaan, zoo als slechts weinigen zich herinnerden beleefd te hebben. De zwaarste boomen werden ontworteld, laken van de huizen afgerukt, en ook de gebouwen op het feestplein voor den aanstaanden schutterswedstrijd aanmerkelijk beschadigd, echter niet zoo zwaar of de gebouwen kunnen binnen weinige dagen weder hersteld zijn, zoodat het feest door dit ongeval niet lijden zal. Tot groote verbazing van het publiek, en niet zonder eenigzins op het bijgeloof der eenheidsvrienden te werken, bleef het standbeeld der Germania ongedeerd op de spits van een tempel staan, wier balken overigens grootendeels ter aarde stortten. Het publiek had de zaal reeds bij den aanvang van den storm verlaten, maar treurig was het lot van twee dienstmaagden, die, in de voorraadkamer bedrijvig, door de vallende daksparren verpletterd werden. Nog eenige andere personen zijn door vallend hout of steen gekwetst. Vele huizen zijn ernstig beschadigd, en de wandelingen rondom de stad leveren een treurig schouwspel op.

— Uit Kassel meldt men dat, bij ministerieel besluit, het verbod tot verspreiding der Kölnische Zeitung en der National Zeitung in Keur-Hessen is opgeheven.

MUNCHEN 6 *julij*. — De Koningin van Napels en de Gravin van Trapani zijn eerst heden avond hier aangekomen, terwijl de Graaf van Trani door ziekte te Genève teruggehouden is. Naar daartoe door den magistraat onzer hoofdstad gegeven aanleiding reikten feestelijk uitgedoschte meisjes bloemruikers aan de Koningin over, en werd het rijtuig waarmede de aanzienlijke reizigers stadwaarts kwamen met bloemen en kransen versierd. Terstond na hunne komst in het paleis van Hertog Maximiliaan legden Hunne Majesteiten een bezoek bij hen af, en reikte de Koningin een prachtigen lauwerkrans aan de „heldin van Gaëta" over.

RUSLAND.

WARSCHAU 5 *julij*. — Men kent eenige nadere bijzonderheden wegens den gelukkig verijdelden aanslag op het leven van den Grootvorst Konstantijn. Bij het verlaten van den schouwburg viel, op het oogenblik dat de Prins in zijn rijtuig stappen wilde, een schot, dat hem aan den linker bovenarm trof. De Grootvorst stortte ter aarde, werd echter terstond weder opgerigt, de wond onderzocht en door de artsen als niet gevaarlijk verklaard. De eerste zorg van den getroffene was dat de tijding van het gebeurde voor de Grootvorstin, die binnen weinige weken hare bevalling te gemoet ziet, verzwegen moest worden, tot dat hij zelf zijn paleis zou hebben bereikt. Voorts beval hij den dader niet te laten ontsnappen, en werd toen in een gesloten rijtuig naar het paleis vervoerd. De plaats-kommandant Vorst Bebutow maakte zich toen van den moordenaar meester, in het oogenblik, volgens sommiger zeggen, nadat deze een fleschje met vergif had ledig gedronken, tot vermijding der werking waarvan hem terstond een sterk werkend tegengif werd toegediend. Alle personen die zich nog binnen den schouwburg bevonden, slechts weinigen in getal, werden voor korten tijd naar de citadel overgebragt, alsmede eenige jongelieden, die des nachts op verschillende plaatsen werden opgeligt. Gedurende den nacht zijn allen die door de straten gingen of reden aangehouden en onderzocht. De dader is een jong mensch van ongeveer 20 jaren, volgens sommigen een volontair bij de regtbank, volgens anderen een heelmeester.

Heden morgen werd de zitting van den Staatsraad door den markies Wielopolski met eene aanspraak geopend, waarin hij zeide: „Wij hopen dat dezelfde Voorzienigheid, die onzen Vorst voor ons gespaard heeft, toe zal laten dat schandelijke aanslagen aan het licht komen; dat de geregtigheid die bereiken zal; dat van nu af de magt der waarheid de verdoolden zal verlichten; dat de kracht des gewetens de overmoedigen zal treffen en ontwapenen, en dat de maatschappij gered zal worden. Liever nog zag ik de moorddadige slagen, indien er nog meerdere vallen moeten, op mijne borst gerigt, dan dat ik op deze aarde de deugden onzer Voorvaderen en de eer der Poolsche Natie zou moeten overleven."

Per Telegraaf.

LONDEN 9 Julij.

In de zitting van het Lagerhuis verklaarde lord Palmerston gisteren, in antwoord op eene interpellatie van den heer Maguire, dat de Regering berigt ontvangen heeft van het besluit van Rusland, om het Koningrijk Italië te erkennen, en een courier naar Turijn heeft afgezonden om die erkenning aan te kondigen, maar dat deze aldaar nog niet was aangekomen. De Engelsche Regering heeft dienaangaande nog geen berigt uit Turijn ontvangen.

PARIJS 9 Julij.

De Moniteur deelt de benoeming mede van den schout bij nacht Bonnard tot vice-admiraal.

TURIJN 8 Julij.

Op voorstel van den heer Pepoli heeft de Kamer gisteren beslist dat de op het credit foncier betrekkelijke overeenkomst, als spoedvorderend, heden in de bureaux aan de orde van den dag gesteld zal worden.

TURIJN 9 Julij.

Volgens het dagblad Les Nationalités is het antwoord op de huwelijksaanvraag des Konings van Portugal gisteren avond verzonden. Het huwelijk des Konings met Prinses Pia zal op het einde der maand september worden voltrokken. De Koning wordt alsdan alhier verwacht, alsook Prins en Prinses Napoleon, en allen zullen Koning Victor Emmanuel in october naar Napels vergezellen.

In de Kamer der Gedeputeerden heeft de Minister-President, in antwoord op interpellatien nopens den toestand der Napelsche provincien, geantwoord, dat de Regering alle haar ten dienste staande middelen aanwendt, om die rooverijen te keeren. Hij verwachtte een goeden uitslag van de krachtige handelingen der ambtenaren. De Minister van Oorlog gaf eenige inlichtingen nopens de weinig beduidende wanordelijkheden onder de werklieden op de werven te Pitiassa, en verzekerde dat de Regering niet van plan was die inrigting te sluiten, maar alleen de discipline wilde verbeteren.

Uit Napels wordt gemeld, dat de bende van Cilento eene wijkplaats heeft gezocht in het bosch van San Lieh, waar een luitenant en onderscheiden manschappen gevangen genomen zijn.

WEENEN 8 Julij.

De Ost-Deutsche Post gelooft dat de afgevaardigden van Oostenrijk, Beijeren en Wurtemberg weigeren zullen aan de uitnoodiging der Nationale Vereeniging te voldoen, om deel aan de zamenkomst te nemen, die te Frankfort zal worden gehouden en als eene soort van voorloopig Parlement moet worden beschouwd.

BELGRADO 8 Julij.

Eene Turksche oorlogsstoomboot is den Donau opgevaren, met bestemming naar Belgrado.

Door de Servische Regering wordt geprotesteerd tegen de schennis der regten van de Vorstendommen.

MADRID 8 Julij.

Het gerucht zegt, dat het ontslag van den heer Mon is aangenomen en dat hij door den generaal Serrano zal worden vervangen.

MARSEILLE 9 Julij.

De alhier uit Konstantinopel ontvangene berigten loopen tot 2 dezer. Aldaar liep het gerucht dat Vorst Couza niet gezind was het hem door de Volksvergadering voor een tijdsverloop van een half jaar opgedragene dictatorschap te aanvaarden.

Uit de Turksche provincien ontvangene correspondentien maken gewag van eene verhooging der belastingen met 10 pct. tot dekking der kosten van den oorlog met Montenegro. Le Courrier d'Orient bevestigt dit berigt, doch betuigt daarover ontevredenheid en verlangt nadere toelichting.

Door den heer Henry Lytton Bulwer is als voorzitter van het Corps Diplomatique de gebruikelijke felicitatie aan den Sultan uitgebragt bij de verjaring van zijne troonsbestijging.

LONDEN 9 Julij.

Koffij en *Rijst* vast. — *Suiker* gedrukt. — *Thee* in veiling flaauw; heden zijn 14,649 k. den hamer gepasseerd, waarvan er 2529 k. verkocht werden. — *Granen*. Tarwe en Haver onveranderd. — *Indigo*. Op de heden gehouden veiling zijn 2109 k. den hamer gepasseerd, waarvan er 708 k. verkocht werden van pari vorige veilings-prijzen tot 3 d. lager. — *Harst* (bruine) 21/ a 22/. — *Talk* (St. Petersb. gele Kaarsen-) in loco 47/, Julij/Sept. 47/, Oct./Dec. 49/. De markt is vast. Heden werden afgeleverd 210 v.

LIVERPOOL 9 Julij.

Katoen. Heden zijn 8000 b. afgedaan. De markt was zeer vast voor Amerik.; middl. New-Orleans 17¾ a 18; Suratte was echter lager.

BERLIJN 9 Julij.

Rogge. Julij 52⅜, Najaar 50½. — *Raapolie*. Julij 14⅛, Najaar 14½.

MADRID 8 Julij.

Spanje 3 pc. 49.35; dito 2 pc. 43.85.

LONDEN 9 Julij.

De Geconsolideerden 3 pc. 92⅛. Rusland 5 pc. 95¼; d.° 4½ pc. —. Spanje 2 pc. 44⅛; dito Cert. 9⅛; Amortis. 19⅛. Mexico 3 pc. 28⅞.

PARIJS 9 Julij.

Frankrijk 3 pc. 68.45; dito 4½ pc. 97.60; Crediet Mob. 828. Spanje 3 pc. —; dito 2 pc. 43¼.

WEENEN 9 Julij.

Oostenrijk Metalliek 5 pc. 70.90; dito Nat. 5 pc. 82.30. Wissel op Londen 127.80.

FRANKFORT 9 Julij.

Oostenr. Metall. 5 pc. 53½; dito Nation. 5 pc. 62⅛.

ANTWERPEN 9 Julij.

België 4½ pc. 98 15/16. Spanje 2 pc. —; dito Binnenl. 3 pc. —. Oostenrijk Metalliek 5 pc. 54⅜; dito Nationale 5 pc. 63¼.

BINNENLAND.

ROTTERDAM 9 Julij.

Wij herinneren de kiezers aan de Algemeene Kiezers-Vergadering, welke donderdag 10 julij des namiddags ten twee ure in het lokaal van het Departement Rotterdam der Maatschappij tot Nut van 't Algemeen alhier gehouden wordt, tot het voorstellen en bespreken

van kandidaten voor het lidmaatschap van den Gemeenteraad, en twijfelen niet of eene talrijke opkomst zal het bewijs der algemeene belangstelling in deze voor onze gemeente zoo gewigtige zaak opleveren.

De aangekondigde vergadering der kiesvereeniging *Orde* werd heden namiddag, ten 2 ure, in het lokaal in de Bierstraat gehouden en door 32 leden bijgewoond, ter verkiezing van twee kandidaten voor de beide nieuwe plaatsen in den Raad der Gemeente alhier.

Tot kandidaten werden voorgesteld en ondersteund de heeren mr. M. Mees, P. Hudig, mr. J. W. Muntz en H. T. Wilkens.

De voorsteller van den heer Mees zeide, dat de tegenwoordigheid van zijn kandidaat in de vergadering het hoogst moeijelijk maakte om zijne hoedanigheid te releveren; dat hij echter aan alle leden genoeg bekend was, en spreker meende daarom de kiesvereeniging *Orde* en den Gemeenteraad geluk te mogen wenschen bij zijne eventueele benoeming, indien de heer Mees zoude kunnen goedvinden die aan te nemen, waaromtrent hij zich had voorbehouden nader te besluiten.

Omtrent de overige voorgestelde kandidaten werd gezegd, dat zij allen in deze gemeente genoegzaam bekend waren, om geene wijdloopige aanbeveling te behoeven; omtrent den heer Hudig werd gewezen op zijne kunde en zeer liberale beginselen; hetgeen bij eene vroegere verkiezing omtrent den heer Muntz gezegd was werd nu weder ter sprake gebragt, en zijne liberale beginselen verdedigd, terwijl omtrent den heer Wilkens gewezen werd op de vele uitmuntende hoedanigheden, door hem bij verschillende gelegenheden ten toon gespreid.

Bij den uitslag der stemming bleek, dat de meerderheid der stemmen zich op mr. M. Mees en op den heer P. Hudig had vereenigd, zoodat de heeren mr. M. Mees en P. Hudig tot kandidaten der kiesvereeniging *Orde* voor het lidmaatschap van den Raad der Gemeente werden benoemd.

Daarna werden tot leden van het bestuur, in de plaats der afgetreden heeren Joost van Vollenhoven, mr. J. G. de Bruyn en dr. D. F. van der Pant, benoemd de heeren J. Loopuyt, J. van der Hoop Jzn. en J. H. C. van der Kun.

In de zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal zijn, nadat de heer Heydenrijck als lid der Kamer had zitting genomen, na de gevorderde eeden te hebben afgelegd, de beraadslagingen over het wetsontwerp tot opheffing der slavernij in Suriname voortgezet en ten einde gebragt.

Onderscheidene amendementen van redactie zijn door de Regering overgenomen.

Een amendement van den heer van Bosse op art. 24 § 4, strekkende om te bepalen, dat zij, die binnen drie maanden na de opheffing der slavernij geene overeenkomst hebben gesloten, door de zorg van het bestuur *zoo veel mogelijk* worden te werk gesteld op Gouvernements-plantages of bij werken van algemeen nut, is *afgestemd* met 32 tegen 24 stemmen.

Over twee artikelen is gestemd. Art. 34 is *aangenomen* met 35 tegen 23 stemmen; art. 37 met 46 tegen 12 stemmen.

Het wetsontwerp is, nadat de zitting was geschorst om den Minister de gelegenheid te geven om eene nieuwe redactie van art. 33 voor te stellen, in zijn geheel in stemming gebragt, *aangenomen* met 47 tegen 11 stemmen.

Tegen de heeren: Kien, Storm van 's Gravesande, Reinders, Heemskerk Az., van Lidth de Jeude, van Bosse, Westerhoff, Mensonides, Dullert, de Raadt en Taets van Amerongen.

Morgen discussie over wet B, afschaffing der slavernij in de Surinaamsche eilanden.

In het tot dit N°. behoorend **Bijvoegsel** *zijn, behalve het Verslag van de heden gehoudene zittingen door de Tweede Kamer der Staten-Generaal en de Provinciale Staten van Zuidholland, opgenomen* de **Memorien van Toelichting** *bij de wetsontwerpen tot* **regeling der uitgifte van Cultuur-Contracten** *en betrekkelijk* de **Verbreeding van de Nieuwe Maas,** *enz.*

De N. R. C. wederspreekt het gerucht, volgens hetwelk Z. M. zwarigheid zou hebben gemaakt, het besluit omtrent de benoeming van den Raad van State te teekenen, omdat de heer van Hoëvell onder de benoemde leden was, en tevens het gerucht, dat Z. M. ook geweigerd zou hebben dat besluit te teekenen, omdat de heer van der Linden, lid van de Tweede Kamer, daarbij als vice-president van den Raad van State was voorgedragen. Volgens de N. R. C. moet het besluit, zoo als het in de Staats-Courant is medegedeeld, met den heer Mackay als vice-president, aan den Koning door den Raad van Ministers voorgedragen en zonder tegenwerping door Z. M. onveranderd geteekend zijn.

Z. M. heeft het emeritaat verleend aan ds. P. A. C. Hugenholtz, pred. bij de Hervormde gemeente te Dokkum.

Aangenomen het beroep naar de Ned. Hervormde gemeente te Leyden door ds. R. Koopmans van Boekeren, pred. te Harlingen.

GOUDA 9 *julij*. — In het jaar 1848 werd alhier, ter zake van diefstal, een man aangehouden en kort daarna overgebragt naar 's Gravenhage. Na eenigen tijd werd aan de hier wonende vrouw van den gevangene uit 's Gravenhage, vermoedelijk uit de gevangenis, een behoorlijk extract van zijn overlijden overgezonden; hierdoor was zij volkomen in haar regt, toen zij in 1849 een tweede huwelijk aanging, waarin zij sedert gelukkig leeft. Men verbeelde zich dan nu hare verbazing, toen zij jongstl. donderdag op straat werd aangesproken door haren eersten man, die gezond en welvarend voor haar stond en zijn regt wilde doen gelden. De vrouw verkeert in den moeijelijksten toestand, daar geen der beide wettige mannen afstand wil doen van zijn regt. Men verzekert dat de toedragt dezer zaak, bij opzettelijk onderzoek door een openbaar persoon, allezins overeenkomstig de waarheid is bevonden. (G. C.)

'S GRAVENHAGE 9 *julij*. — Gisteren heeft een gedeelte van het Japansch Gezantschap weder de fabriek van de heeren L. J. Enthoven en Co. met een bezoek vereerd, en aldaar ongeveer drie uren vertoefd.

— Gisteren middag is in het Hôtel de Oude Doelen het diner gehouden, dat de heer Loudon, Commissaris des Konings in deze provincie, aan de leden van de Staten van dit gewest heeft aangeboden. Het werd door eenige genoodigden bijgewoond; daaronder merkte men op de heeren president en procureur-generaal van het Provinciaal Geregtshof in Zuidholland, den inspecteur voor het lager onderwijs in Zuidholland jhr. van der Heim en den heer Burgemeester der residentie. Enkele feestdronken werden ingesteld op den Koning en het Koninklijk Gezin, op den Commissaris des Konings, op het welzijn van de provincie enz. Na afloop van het diner zijn vele heeren naar Delft vertrokken, om den optogt te zien.

— Heden heeft aan het Ministerie van Binnenlandsche Zaken de aanbesteding plaats gehad van eenige werken, in verband staande met de voltooijing van het gebouw voor den Hoogen Raad der Nederlanden aan het Plein alhier. Daarvoor waren vijf inschrijvings-biljetten ingekomen. De minste inschrijver was de heer Klaas Kooy, te Amsterdam, voor de som van *f* 12,350.

HAARLEM 9 *julij*. — Door de Provinciale Staten van Noordholland is heden tot griffier benoemd de heer mr. C. J. van Vladeracken, chef aan het bureau van statistiek en regter-plaatsvervanger in de Regtbank alhier, met 45 van de 56 geldig uitgebragte stemmen.

AMSTERDAM 9 *julij*. — In de zitting der Provinciale Staten van Noordholland is gisteren met 32 tegen 31 stemmen besloten tot het verleenen van een subsidie van *f* 3000 aan den Amsterdamschen schouwburg.

'S HERTOGENBOSCH 8 *julij*. — Gisteren hield het Genootschap van Kunsten en Wetenschappen in Noordbrabant zijne 25ste algemeene vergadering, onder leiding van jhr. mr. J. B. Verheijen, voorzitter.

In eene openingsrede, die door zaakrijkheid en sierlijkheid uitmuntte, gaf deze op de hem eigen welsprekende wijze van voordragt een beknopt overzigt van de geschiedenis van het Genootschap over genoemd tijdperk. Hij bragt in herinnering de ontwerpers van het plan tot oprigting en noemde hunne namen, deed hulde aan den bijval die al dadelijk aan hunne pogingen werd geschonken, daar zij zich in de medewerking van provinciale en stedelijke regering, in de toetreding van een tal van leden, letterminnaars van hier als elders, mogten verheugen, zoodat het cijfer der oprigters niet minder dan 340 bedroeg.

Den 8 maart 1837, zeide hij, werd onder het voorzitterschap van den toenmaligen Gouverneur der provincie Noordbrabant, wijlen baron van den Bogaerde, voorstander en beoefenaar van kunst en wetenschap, de eerste vergadering gehouden. Het bestuur, toen zamengesteld uit de ontwerpers bovengenoemd, had zich vooral ten doel gesteld het uitschrijven van prijsvragen en het daarstellen eener bibliotheek, in welk laatste pogen het aanvankelijk reeds slaagde, daar het kort na de oprigting de boekerij opende met eene verzameling van 1440 boekdeelen, de geschenken der leden van het Genootschap.

Intusschen vond het krachtdadige ondersteuning van Z. M. den Koning Willem II.

De steeds toenemende bibliotheek vorderde noodwendig ruimere lokalen dan tot hiertoe in gebruik aan het Genootschap waren toegestaan. Het was dan ook het toenmalig bestuur hoogst aangenaam, toen door vereende pogingen van stad en provincie het plan beraamd en ten uitvoer werd gelegd, om in plaats van het bouwvallig stedelijk Gymnasium een nieuw en fraai gebouw op te trekken, en de bovenzalen daarvan te doen dienen als lokalen ten behoeve van het Genootschap, die, eigenaardig en hoogst doelmatig ingerigt, sedert 1857 in gebruik, thans reeds 20,000 boekdeelen bevatten, behalve een schat van merkwaardigheden, zeldzaam- en oudheden, handschriften en penningen, omtrent welke de voorzitter, voor zoover het de belangrijkste voorwerpen gold, in afzonderlijke beschouwing trad.

Na openlijke dankbetuiging aan de oprigters, en meer bijzonder een woord van hulde gebragt te hebben aan den onlangs aan het Genootschap ontvallen tweeden voorzitter G. Buysen, behandelde hij het meer administratieve gedeelte van het Genootschap, wat al door het Genootschap is uitgeschreven, en met welken uitslag dat bekroond is geworden, alsmede de gunstige verhouding waarin het Genootschap zich gedurende het vierde deel eener eeuw gesteld ziet tot vele in- en uitlandsche vereenigingen en maatschappijen.

Eene welkomstgroet werd aan al de opgekomen leden gebragt, en in het bijzonder aan dr. Donkersloot, die door het bestuur was uitgenoodigd om bij deze gelegenheid als redenaar te willen optreden.

Ten slotte zeide de voorzitter dat het Genootschap eene eereplaats waardig is onder de vereenigingen van dezen aard; dat door met moed voorwaarts te streven op het voetspoor dat tot hiertoe gevolgd is, de leden den roem der vaderen zullen deelachtig worden; dat kennis en beschaving in Noordbrabant mogen worden uitgebreid, en de geboortegrond vrij moge zijn van vooroordeelen, vrij van partijschappen; dat, wanneer de bestuurderen en leden met denzelfden ijver en belangstelling mogten voortgaan, dan het bestaan van het Genootschap verzekerd is en men zich gewis verheugen mag in het uitzigt op de gouden bruiloft. Leve het Genootschap!

Na het uitspreken dezer sierlijke rede, die met blijkbare belangstelling was aangehoord en aan het einde met gejuich werd begroet, ging de voorzitter onmiddelijk over tot de uitreiking der medailles, hetwelk in deze bijeenkomst aan de orde was.

Ten eerste viel die eer te beurt aan dr. Hermans, rector aan het Gymnasium hier ter stede, wegens de beantwoording der prijsvraag door het Genootschap uitgeschreven, namelijk *eene geschiedenis der rederijkers in Noordbrabant en van den invloed dien zij daarop hebben uitgeoefend.*

De voorzitter deed uitkomen de verdiensten van dr. Hermans als bibliothecaris van het Genootschap, aan wien het de grootste verpligtingen heeft, en zonder wiens bijstand het Genootschap nimmer dien trap van volkomenheid zou hebben bereikt; hij gaf een overzigt van de geschiedenis der prijsvraag zelve en stelde eindelijk op plegtige wijze aan dr. Hermans het eermetaal ter hand, welke laatste daarop in hartelijke bewoordingen den voorzitter en de vergadering dank zeide voor de eer hem te beurt gevallen, en te kennen gaf dat hij weder in de gelegenheid is gesteld tot het verzamelen van nieuwe bronnen, die in het werk zullen worden opgenomen.

In de tweede plaats kwam die eer toe aan mr. van Zinnicq Bergmann, raadsheer in het Hof van Noordbrabant, wegens zijne werken *het voormalig Hertogdom Brabant* en *het Tiend- en Collatieregt*, welke werken konden beschouwd worden als de beantwoordingen van in vorige jaren uitgeschreven prijsvragen, en als zoodanig het bestuur, overeenkomstig het reglement, regt gaven tot het toekennen van eene zilveren medaille aan den schrijver.

Dit werd door den voorzitter in herinnering gebragt, alsmede het ongelukkig lot herdacht van het prijsantwoord, door genoemden heer voor eenige jaren bij het Genootschap ingezonden, waaraan het bestaan dezer werken kunnen oorsprong ontleenden, een lot dat welligt nooit aan eenig prijsantwoord is te beurt gevallen. Een der buitenlandsche beoordeelaars namelijk was onachtzaam genoeg het werk te laten liggen, en dusgenaamd zoek te maken; terwijl door toevallige omstandigheid de naam der schrijvers was bekend geworden, zoodat het bestuur nu buiten staat was aan het werk, dat zekerlijk der bekroning was waardig gekeurd, het eeremetaal toe te kennen. Nadat de voorzitter ook mr. van Zinnicq Bergmann het eereblijk ter hand stelde, en er den wensch bij uitdrukte, dat deze voort mogt gaan om zoo spoedig mogelijk het nog aan zijn werk ontbrekende het licht te doen zien, waarnaar het publiek reikhalzend uitzag, bedankte ook mr. van Zinnicq Bergmann den voorzitter en het Genootschap met een hartelijk en keurig woord, zeide dat hij hooge waarde stelde in deze onderscheiding, en deed het geleverde werk als het werk zijner overtuiging kennen.

Het prae-advies der commissie voor de prijsvragen, uitgebragt bij monde van jhr. mr. Martini van Geffen, gaf aan de vergadering op hechte gronden in overweging, uit het voorgestelde twaalftal prijsvragen uit te schrijven van die welke voorkomen sub n.° 1, 2 en 3, waarmede zich de vergadering vereenigde.

Het Genootschap verlangt alzoo:

1.° De geschiedenis der Staten van Brabant, met opgave van hunne handelingen en van de charters of plakaten dien ten gevolge, en bepaaldelijk ten gevolge van het toestaan van beiden door de Hertogen uitgevaardigd, van de oudste tijden af tot op de reductie van 's Hertogenbosch in 1629.

2.° Eene geschiedenis der Illustre Lieve Vrouwe Broederschap te 's Hertogenbosch.

3.° Eene levensgeschiedenis van den Nederlandschen staatsman Izaak Jan Alexander Gogel, vooral met betrekking tot het finantieel stelsel.

Aan de beantwoording van elk dezer prijsvragen is toegekend de gouden medaille ter waarde van *f* 150, en bovendien aan de eerste eene som van *f* 250, ter tegemoetkoming in de kosten.

Het verslag van den toestand des Genootschaps over het afgeloopen jaar, werd uitgebragt bij monde van jhr. mr. van Meeuwen, secretaris van het Genootschap.

DEVENTER 8 *julij*. — De 85ste algemeene vergadering der Nederlandsche Maatschappij ter bevordering van nijverheid is heden morgen ten negen ure door den president-directeur, dr. G. Simons, met eene aanspraak geopend, waarin hij wees op de belangrijkheid der provincie Overijssel voor de Vaderlandsche industrie. Er waren zes hoofdbestuurders aanwezig, behalve de algemeene secretaris-thesaurier. Vele departementen zijn vertegenwoordigd, edoch het getal afgevaardigden is niet groot. Aan alle afgevaardigden is een exemplaar uitgereikt van een programma der werkzaamheden, waaruit blijkt dat aan de afgevaardigden en hoofdbestuurders wel gelegenheid gegeven wordt den tijd door te komen.

Heden den geheelen voormiddag duurde de vergadering. Daarna is een bezoek gebragt aan enkele belangrijke inrigtingen. Heden avond zijn de sectien vergaderd, die donderdag haar verslag uitbrengen, terwijl morgen het Congres van nijverheid zal plaats hebben. Naar men gissen mag, zal dat wel niet druk bezocht worden.

TWINTIGJARIG BESTAAN der KONINKLIJKE ACADEMIE TE DELFT.

Woensdag 9 Julij.

Nog eene kleine nalezing op het verslag, of liever op den afdruk van indrukken dien ik u gisteren zond. Hoe talrijk de menigte reeds was, die den optogt vóór de pauze vergezelde, na de pauze scheen zij vertiendubbeld. Uit alle nabijgelegen plaatsen, uit Rotterdam, 's Hage, zelfs uit Utrecht, Leyden en Amsterdam, hadden treinen, wagens en schuiten onophoudelijk menschen aangevoerd, en nog ten negen ure was de menigte, die uit Rotterdam per spoor herwaarts kwam, letterlijk onafzienbaar. Maar alles werkte zamen om dit overtalrijk bezoek in eene goede stemming te houden, en voor zoover ik vernam werd de orde nergens op onbehoorlijke wijze verstoord, of gebeurde er eenig ongeluk. Ik zal mij niet wagen aan het onmogelijke, en u dus geen beschrijving geven van het effect der illuminatie, maar voor één gebouw maak ik eene uitzondering, en dit is het Stadhuis. Het schoone antique geveltje is waarschijnlijk aan velen uwer lezers bekend, en wanneer ik u nu zeg, dat langs al de architecturale hoofdlinien, aan alle zijden van het gebouw eene digte reeks lampions was geplaatst, kunt gij u voorstellen welk een tooverachtig gezigt daardoor, in verband met de verlichting der aan de markt belendende huizen, ontstond. Tot hoog aan den toren van de tegenover het Stadhuis staande kerk zag men den rossen gloed van de lichtzee, die zich over de markt verspreidde. Maar toen de optogt hier was aangekomen, en de ontelbare menigte die zich nu op het plein verzameld had plotseling beschenen werd door Bengaalsche vuren, die aan alle zijden van de markt en te midden van den stoet werden ontstoken, was het tooneel verrassend schoon. Een eenigzins gevaarlijk experiment voor de ruiters was het ontsteken van een zwermpot en ander vuurwerk, hoewel dit zonder eenig ongeval afliep. Zoodra de optogt het plein had verlaten, trachtte alles een nieuw gezigtspunt in te nemen, met dit gevolg dat alle uitgangen door eene zich in alle rigtingen bewegende menschenmassa letterlijk waren verstopt, en ieder zich gelukkig rekenen kon, die na een klein half uur als hulpeloos atoom in een der stroomen van deze menschenmassa te hebben rondgedreven, aan wal stapte in eene minder drukke belendende straat of gracht.

Voor het Academiegebouw, waar de Prins Beschermheer, zich bevond, hielden de verschillende groepen telkens eenige oogenblikken halt, en werden zij, naar ik verneem, aan Z. K. H. voorgesteld. Eerst tegen één ure ongeveer was de door het programma omschreven weg afgelegd, maar reeds lang daarvoor had menigeen eenige meerdere kalmte gezocht, in een der herbergzame oorden, die bij deze gelegenheid hunne deuren gastvrij voor de bezoekers hadden opengezet. Nog laat in den nacht duurde daar binnen en op straat de feestvreugde voort, maar niet allen namen daaraan uit vrije verkiezing deel. Nog om 4 en 5 ure stond eene digt opeengepakte mentgte aan het station, de ooren gespitst op het schelle fluitje, in de hoop dat nu deze trein hun toch niet als de vorige zou ontgaan. Na de drukte van gisteren schijnt de drukte van heden kalmte na een storm; de matinée is goed bezet, ofschoon het weder weêr minder gunstig is.

Burgerlijke Stand.

ROTTERDAM 9 Julij.

OVERLEDEN: J. C. van Heukelom, jm., 25 j. — C. Zeeberg, z., 22 d. — E. Reijers, d., 8 m. — G. W. Wensel, d., 3 d. — N. Ruitenberg, d., 3 m. — S. Bison, z., 5 m. — M. E. Maas, d., 18 d. — J. S. Bekker, d., 1 j. — G. W. T. de Groot, z., 1 j.

BEVALLEN: M. le Noble, geb. Smits, *twee* levend. z. — H. W. Schalkwijk, geb. Mees, z. — E. A. M. Hiskemuller, geb. Smits, z. — J. D. Strang, geb. Vis, d. — C. M. Hoogendam, geb. Schilperoort, d. — M. H. Blaauw, geb. Oost, d. — C. P. Vonk, geb. Gaasderbeyden, z.

GEHUWD: C. Kruit, jm., 28 j., met S. de Groot, wed. J. J. E. Langkruis, 40 j. — J. T. van Aken, jm., 22 j., met G. D. Tupker, jd., 24 j. — G. G. Appeldoorn, jm., 35 j., met L. van Emmerik, jd., 34 j. — A. van den Oudenhoven, jm., 24 j., met L. Visser, jd., 21 j. — W. Peters, jm., 23 j., met P. C. Lindenhof, jd., 29 j. — F. van Someren, jm., 27 j., met A. E. Neijens, jd., 25 j. — P. J. Crepin, jm., 25 j., met L. Pors, jd., 19 j. — W. C. van Gelderen, jm., 29 j., met A. P. Bollé, jd., 23 j. — C. W. van Vleuten, jm., 23 j., met E. van Limburgh, jd., 24 j. — J. J. Pelt, jm., 31 j., met J. C. van Noorden, jd., 22 j. — W. J. Kruys, jm., 24 j., met S. W. Boer, jd., 22 j. — P. J. van der Hargh, jm., 27 j., met M. F. Ramack, jd., 27 j. — G. van den Bos, jm., 46 j., met A. C. van Bremen, jd., 46 j.

VERKOOPING van HUIZEN en ERVEN,

IN HET NOTARISHUIS TE ROTTERDAM,

Woensdag den 9 Julij:

Een Huis enz., z/z. Banketstraat, 9/222; daarboven *f* 30, verkocht.	trekg. *f*	2075,	
Een Huis enz., Jan van Loonslaan, 13/696;	" -	1275.	
Drie Huizen enz., als voren, 13/693, 694 en 695;	" -	1450.	
Vijf Huizen of Woningen, met Bleekveld enz., Gang Jodenlaan, 13/842*a, b, c, d* en *e*; Gecombineerd om *f* 5600 verkocht.	" -	2650.	
Een Huis enz., Tuinderslaan, 15/64;	" -	3225.	
Een perceel Open Grond, als voren;	" -	1425.	
Een perceel Dito, als voren, Gecombineerd om *f* 6260 verkocht.	" -	1450.	
Een Huis, Tuin enz., als voren; Opgehouden.	" -	3100,	
Een Pand enz., w/z. Nadorstlaan, 15/93;	" -	12,200.	
Een Pand enz., als voren, 15/88;	" -	8800.	
Een Pand enz., als voren, 15/91 en 92;	" -	8950.	
Een Pand enz., als voren, 15/89 en 90;	" -	8900.	
Een Pand enz., als voren, 15/94 *a, b, c, d, e* en *f*;	" -	6700.	
Een Tuin enz., als voren, 15/94; Gecombineerd daarboven *f* 130, opgeh.	" -	6300.	

De Rotterdamsche Zetmeel- en Stijfsel-fabriek, met twee Huizingen enz, aan de Rottekade, gemeente Hillegersberg; In trekgeld geveild als volgt: N.° 1, het Onroerend Goed, *f* 4350. N.° 2, de Stoom-Machine met Ketel, *f* 650. N.° 3, de Perspomp, *f* 140. N.° 4, de Molen, *f* 80. N.° 5, de Molensteen, *f* 5. N.° 6, de Bak van 11000 kan, *f* 20. N.° 7, idem, *f* 21. N.° 8, idem, *f* 22. N.° 9, idem, *f* 21. N.° 10, idem, *f* 21. N.° 11. idem, *f* 21. N.° 12, idem, *f* 20. N.° 13, idem, *f* 20. N.° 14, idem, *f* 21. N.° 15, Kuip van 5000 kan, *f* 20. N.° 16, idem, *f* 20. N.° 17, idem van 2500 kan. *f* 25. N.° 18, idem van 2200 kan, *f* 124. N.° 19, Bak van 1200 kan, *f* 12. Gecombineerd om *f* 9350 verkocht.

Een Huis enz., w/z. Leuvehaven, 3/290;	trekg. *f*	28,000.	
Een Pakhuis enz., o/z. Koningsteeg, 2/80;	" -	8900.	
Een Huis enz., z/z. Nieuwehaven, 12/212;	" -	5900.	
Een Huis enz., als voren, 12/213	" -	3850.	
Een Huis enz., Lange Frankenstr., 10/477;	" -	3025.	
Een Huis enz., Goudschen Singel, 13/980;	" -	9600.	
Een Huis enz., Warmoezierslaan, 13/603*o*;	" -	5250.	
Een Huis enz., als voren, 13/603*p*;	" -	4750.	
Een Huis enz., als voren, 13/603*q*;	" -	4525.	
Een st. Open Grond, Tuindersl. (*a.*), 15/78;	" -	1300.	
Een dito Dito, als voren (*b.*);	" -	1375.	
Een dito Dito, als voren (*c.*);	" -	1600.	

248ste Staats-Loterij.

3de Klasse, 3de Lijst.

Trekking op 9 Julij.

GETROKKEN PRIJZEN.

Prijs van *f*	25000:	N.°	10935		
" " -	1500:	"	138		
" " -	1000:	"	3804	9274	16414 18451
" " -	400:	"	2146	9674	
" " -	200:	"	7585		
" " -	100:	"	12684		

Prijzen van *f* 45:

61	2397	5270	7689	10558	12490	14852	17025
66	2410	5275	7692	10591	12518	14911	17166
75	2521	5289	7729	10672	12632	14919	17219
101	2602	5378	7821	10730	12633	14922	17315
118	2655	5418	7834	10810	12667	14972	17471
153	2729	5511	7893	10885	12683	14988	17521
181	2761	5517	7920	10887	12719	15021	17626
185	2843	5565	7924	10986	12744	15095	17721
188	2913	5626	7953	11082	12768	15119	17755
195	2938	5642	8015	11112	12796	15142	17765
215	2978	5696	8034	11125	12812	15168	17781
242	2980	5711	8076	11126	12892	15208	17804
252	2987	5785	8309	11149	13014	15240	17808
262	2989	5905	8340	11203	13066	15249	17848
323	2997	5922	8348	11207	13068	15258	17868
375	3091	6014	8420	11263	13087	15272	17875
403	3106	6058	8424	11278	13167	15323	18055
509	3187	6059	8457	11291	13188	15334	18105
544	3236	6073	8463	11316	13202	15459	18279
563	3255	6200	8551	11367	13212	15477	18346
645	3271	6234	8573	11385	13245	15483	18347
700	3294	6260	8620	11399	13316	15488	18369
779	3313	6268	8735	11446	13322	15629	18403
780	3319	6330	8872	11454	13459	15636	18416
825	3335	6333	8944	11536	13483	15664	18450
870	3350	6465	8963	11567	13495	15695	18520
871	3409	6523	8977	11603	13632	15767	18537
898	3437	6670	8981	11626	13645	15898	18557
943	3502	6708	9012	11688	13734	15913	18604
1001	3603	6753	9042	11690	13743	15932	18616
1002	3623	6837	9108	11716	13853	15983	18629
1005	3703	6848	9164	11718	13938	16035	18757
1109	3773	6862	9241	11727	14033	16065	18761
1116	3794	6879	9243	11734	14040	16087	18827
1152	3904	6917	9251	11744	14086	16131	18869
1205	3919	6950	9312	11770	14150	16145	19008
1211	3981	7019	9360	11873	14165	16221	19063
1229	4025	7087	9409	11896	14185	16237	19151
1263	4123	7090	9414	11912	14200	16241	19159
1377	4194	7133	9424	11984	14227	16358	19239
1479	4213	7148	9622	11993	14235	16361	19250
1525	4316	7164	9788	12010	14246	16362	19280
1539	4359	7176	9834	12051	14294	16435	19320
1555	4429	7303	9846	12067	14364	16462	19424
1557	4465	7316	9856	12080	14397	16483	19468
1644	4477	7352	9860	12114	14426	16530	19478
1667	4480	7373	9889	12128	14573	16674	19490
1673	4780	7435	9933	12152	14620	16681	19518
1773	4867	7457	9947	12154	14628	16685	19558
1786	4908	7482	9992	12207	14632	16707	19590
1806	4973	7489	10028	12239	14646	16725	19674
1888	4994	7523	10099	12298	14689	16731	19720
1892	5033	7529	10111	12391	14706	16759	19761
1988	5064	7597	10231	12421	14733	16828	19770
2116	5083	7604	10331	12438	14806	16852	19869
2140	5157	7667	10352	12449	14813	16865	19910
2268	5161	7668	10407	12455	14825	16895	19932
2299	5199	7685	10539	12484	14843	16932	19988
2303							

Beursberigten.

PARIJS 8 Julij.

Frankrijk 3 pc. a cont. 68.15; dito op ultimo 68.30; dito 4½ pc. a contant 97.25; dito op ultimo —; Bank-Actien 3140; Crediet Mobilier 822.50, 820. Rusland 4½ pc. —; dito Spoorweg-Aandeelen 417.50. Napels

5 pc. —. Spanje 2 pc. 43½; dito Buitenl. 3 pc. —; dito Nieuwe 50½; dito Binnenl. 3 pc.; dito Passive —. Oostenr. 5 pc. —.

Met zeer lustelooze stemming waren de meeste fondsen weder lager.

ROTTERDAM 9 Julij.

				l. k.	h. k.	gebl. k.
Nederl.	Werk. Schuld	2½	pCt.	63¼		
"	dito dito	3	"	75¼		
"	dito dito	4	"	99⅛		
Spanje	Cert. Coup.		f	9½		
Portugal	Oblig. 1856/60	3	"	44		
Rusland	Obl. te Lond.	3	"	57½		
"	Obl. Lond. 1862	5	"	89 15/16		
"	Obl. te Amst.	4½	"	88 11/16	88¾	88¾
"	Obl. bij St. 1855	5	"	90⅛		
"	Spoorw. Aand.	5	"	196¼	196½	196½
Oostenr.	Obl. in Metal.	5	"	51 11/16		
"	d.° N. te Amst.	5	"	74 5/16	74¼	74¼
"	dito Nationale	5	"	60¼		
"	Ad. fl. 500 1860		f	425	425¼	425
Venez.	Obligatien	1½	"	11 9/16		

Met eenigen handel verkeerde de beurs over het geheel in vaste stemming.

Het Committé der Effecten-Handelaren,
A. J. DE JONGH, *Secretaris.*

Laatste prijzen ten drie ure: Nederland, Werkelijke Schuld, 2½ pc., 63 5/16. Portugal, Obligatien te Londen 1856/60, 3 pc., 43 13/16, 43 15/16, 43⅞. Rusland, Obligatien 1860, 4½ pc., 88 11/16, 88 13/16, 88 11/16; dito bij Stieglitz 1855, 5 pc., 90⅛; dito Spoorweg-Aandeelen, f 196½. Oostenrijk, Metalliek. 2½ pc., 26 11/16; dito Oude, 5 pc., 51½, 51 9/16, 51½; dito Weener Loten 1854, f 213.

AMSTERDAM 9 Julij.

				l. k.	h. k.	gebl. k.
Nederl.	Werk. Schuld	2½	pCt.	63 5/16	63¼	63¼
"	dito dito	3	"	75⅜		
"	dito dito	4	"	99¼	99½	99⅝
"	O.-I. Leening	4	"	98⅛		
"	Amort. Synd.	3½	"	92 15/16		
"	Hand. Maats.		"	137¼	137½	137½
"	Holl. Spw.	4½	"			
"	Rijn dito 2de L.	4½	"	100⅜		
België	Cert. *Rothsch.*	2½	"	53¾	53⅞	
Spanje	Buitenlands.	2	"	43⅞	44	44
"	dito	3	"	53⅞	54	54
"	Binnenlands.	3	"	48¼	48⅜	48¼
"	Amort. Schuld			19 1/16	19⅛	
"	Bew. v. Coup.					
Portugal	Obligatien	3	pCt.	44½	44 11/16	44½
"	dito 1856/60.	3	"	43 13/16	44	43 13/16
"	dito Uitgest.					
Rusland	Ob. *Hope en C.*	5	"	101¾		
"	dito 1828/29.	5	"	100¼		
"	Cert. 1831/33	5	"	78		
"	d.° 1840	4	"	73⅜		
"	d.° *Stieglitz*	4	"	73½	73 5/16	
"	d.° d.° Nieuwe	5	"	80¼		
"	d.° d.° 1855 N.	5	"	90	90⅛	90 1/16
"	d.° te Lond.	3	"	57½		
"	N. Leen. 1862	5	"	89¾	89⅞	89 13/16
"	Inschr. v. Ass.	6	"	50		
"	Cert. v. dito.	6	"	52¼		
"	Spw.-Actien	5	"	195¾	196¼	195¾
Polen	Aand. 1835		f	162		
"	Spw.-Oblig.	4	pCt.	71¾		
Pruissen	Oblig. 1859.	5	"			
"	Aand. 1854.	3½	"	216		
Oostenr.	Ob. *Goll en C.*	5	"			
"	d.° dito	4	"	46		
"	d.° Met. Oude	5	"	51 7/16	51⅝	51⅝
"	d.° Metalliek.	2½	"	26½	26 9/16	26 9/16
"	d.° N. te Ams.	5	"	74⅛	74¼	74⅛
"	d.° Nat. Met.	5	"	60⅛	60¼	60¼
"	W. Ad. fl 250	4	"	212	213	
Brasilië	1824, £ 100	5	"	97 15/16	98	
Equador	£ 100	1	"			
Venez.	Obligatien	3	"			
"	Uitgestelde	1½	"			
Grenada	Obligatien	4½	"			
"	Uitgestelde	1	"	5⅜		
Mexico	Obligatien	3	"	28 1/16	28 3/16	28 1/16
Illinois		7	"	81¼	81½	81⅜

Rusland, Cert. bij Hope en Co. 1860, 4½ pc., 88½, 88⅜, 88⅝; dito Hypotheek, 4½ pc., 74¾. Oostenrijk, Weener Aand. 1839, 290; dito 1860, 5 pc., 424; Fr. Oostenr. Spw.-Oblig. bij Hope, f 130. Brasilië, Geldl. 1852/60, 4½ pc., 97. Galvest., Spoorw.-Oblig., 8 pc., 23; dito Stellen, 5 pc., 23. Griekenland, Geldl. 1825, 5 pc., 8½, 8 9/16, 8½.

Beleening 3½, Prolongatie 3½, 4, Disconto 4 pc.

Binnenl. fondsen algemeen prijshoudend; 4 pct. tot hooger koersen zeer gevraagd; Oostenr. met eenigen omzet williger, doch Russ. meest alle meer aangeboden.

Laatste prijzen ten 5 ure: Holland, 2½ pc., 63¼. Spanje, 2 pc., 43; dito binnenl., 3 pc., 48¼. Oostenrijk, Metall., 5 pc., 51 9/16 a 5/8; dito Nat., 5 pc., 60¼.

LONDEN 8 Julij.

5 pc. Cons. cont.	92½	-	92½	3 pc. Peru	82	-	84
id. id. op tijd.	92⅜	-	92⅝	4½ pc. id. Urib.	92	z.	coup.
5 pc. Oostenrijk	60	-	65	id. te New-York	84	-	86
dito 1859	60	-	65	3 pc. Portugal	44	-	45
4½ pc. België	96	-	98	5 pc. Rusland	96	-	97
5 pc. Braz. 1824	100	-	102	4½ pc. idem	90	z.	coup.
id. 4½ pc. 1852.	90	-	92	3 pc. idem	58¾	-	60
idem 1858	90	-	92	3 pc. Spanje	54	z.	coup.
idem 1860	90	-	90½	2 pc. idem	44	z.	coup.
6 pc. Buen.-Ayr.	94	-	96	idem Amort.	19	-	19⅛
6 pc. Chili	101	-	102	id. Cert. Coup.	9⅝	-	9⅞
3 pc. idem	70	-	73	5 pc. Sardinië	82	-	84
5 pc. Denemark.	—	-	—	6 pc. Turkije	84½	-	85
3 pc. idem	84	-	86	idem Nieuwe	70¾	-	71½
2½ pc. Holland.	64½	z.	coup.	4 pc. idem	102	-	104
4 pc. idem	99	-	101	3 pc. Venezuela	23½	-	24
Equador	17¾	-	—	idem Uitgest.	11½	-	12½
id. Land-warr.	—	-	—	Wissel Amst. krt.	11.16	a	16⅛
2 pc. Grenada	24	-	26	idem 3 m.	11.18½	a	19
id. Uitgestelde	5	-	5½	idem Rott. 3 m.	11.18½	a	19
3 pc. Mexico	28¼	-	28¾	idem Parijs kort.	25.25	a	30
4½ pc. Peru	98	-	100	idem 3 m.	25.47½	a	52½

Engelsche fondsen vast met eenigen vooruitgang. In buitenl. ging niet veel om.

Officiële Wisselkoersen.

ROTTERDAM 9 Julij.

2 maanden.		Kort.
Londen	11.73½ g	11.78½
dito 3/m.	11.70½	—
Parijs	55⅝	—
dito 3/m.	55 7/16	55⅞
Bordeaux	55⅝	55⅝
Hamburg	34⅛	34¼
dito 3/m.	34 1 3/16	—
Petersb.	164	—
Livorno	46	—
Genua	45½	—
Napels	78	—
Antwerp.		1½ v
Berlijn		173½.
6 weken.		Kort.
Frankfort.	98⅛	—
Augsburg.	98⅝	—
Weenen	90	—
Triest	89⅛	—

Disconto 4 en 4½ pc.

AMSTERDAM 9 Julij.

2 maanden.			zigt.	
Londen	11.73½	g	11.80	p
Parijs	55 9/16	g	56 1/16	p
Bordeaux	55⅛	g	—	g
dito ½/m.	55⅛	g	—	g
Hamburg	34⅛	g	35 3/16	g
Genua	46	g	—	g
Livorno	46	g	—	g
Napels	78	g	—	g
3 maanden.			zigt.	
Madrid	23½	g	—	g
Cadix	238	g	—	g
Sevilië	236	g	—	g
Bilbao	236	g	—	g
Lissabon	41	g	—	g
Porto	41½	g	—	g
Petersb.	164½	g	—	g
6 weken.			zigt.	
Weenen	90	g	—	g
Augsburg.	98⅛	g	—	g
Frankfort.	98⅛	g	—	g
Rotterdam	½.			

Handelsberigten.

ROTTERDAM 9 Julij.

De heden gehouden veiling van ca. 500,000 Ned. ℔ *Koper*, in groote en kleine koeken (tough cake), is als volgt afgeloopen: Groote koeken f 50½ a f 51½, kleine dito f 51 a f 51½. *Alles verkocht.*

Hout. De heden alhier gehouden veiling van Mahonie en fijn Werkhout, is afgeloopen als volgt:

Kav.	Blokk.		Verk.
1— 76.	515	Gonaives Mahoniehout	515 bl. 17 tot 44 c.
77—132.	309	Domingo "	309 " 21 " 32 "
135—143.	65	Manzanilla "	42 " 17 " 25 "
144—149.	17	Honduras "	14 " 19 " 25 "
133—134.	18	Satijnhout	18 " 22 " — "
153—157.	52	"	opgehouden.
150—152.	6000	kil. Grenadillehout	"
158.	900	" O.-Ind. Sandelhout.	"

NB. De nog aangekondigde veiling van 26 bl. Mexikaansch, 7 bl. Honduras en 34 bl. Porto Plata Mahoniehout en 2500 kil. Pokhout is niet doorgegaan, daar deze partijen nog niet gearriveerd zijn.

Peper. Uit de eerste hand afgedaan 941 b., per Joan.

SCHIEDAM 9 Julij.

Granen. Verkocht: Gerst, 129 ℔ Pernau f 197 3/m. *Moutwijn*, per Ned. vat zonder fust f 16.25. *Jenever*, " " " " " " 21.75. *Amst. Proef* " " " " " " 23.—.

Alles zonder de belasting.

Spoeling per Ketel . . . . . " 0.30.

AMSTERDAM 9 Julij.

Kruidenierswaren. De gisteren gehouden veilingen zijn als volgt afgeloopen:

1ste veiling: van 87 f. en 107 fs. jar. Patras Krenten zijn 3 kav. verk. tot f 12 a f 12¾, 14 kav. opgeh. tot f 13 en de overige niet geveild; van 10 f. en 30 fs. jar. Zant. Krenten zijn 3 kav. verk. tot f 12 en 3 kav. opgeh. tot f 13; 25 cer. bittere Amandelen, verk. tot f 22 a f 23½; van 15 z. Notenmuscaat, 1 kav. opgeh. tot 35 c. en 3 kav. verk. tot 20 a 27 c.; 3 k. dito verk. tot 17 a 29 c.

2de veiling: 224 k. Muscadel Rozijn (in lagen) verk. tot f 23 a f 24½; 128 k. dito (zonder lagen) verk. tot f 18 a f 18½; van 36 vtjs. Fransche Pruimen zijn 12 vtjs. verk. tot f 4½ en 24 vtjs. opgeh. tot f 6; van 137 b. gep. Rijst zijn 37 b. verk. tot f 4¾ a f 7¾ en 100 b. opgeh. tot f 6¾ a f 7½; 6 b. Fransche Amandelen (in den dop) verk. tot f 20 a f 21; 25 doozen Smyrna Vijgen verk. tot f 17; 1 v. Notenmuscaat opgeh. tot 25 c.

Tabak. Heden zijn uit de eerste hand afgedaan 55 v. Maryland per Union en 50 v. dito per A. M. Lawrence.

Granen. Tarwe onveranderd: 132 ℔ witb. Pools. f 366. Rogge dadelijk prijshoudend: 125 ℔ Pruiss. f 243; 119 ℔ Odessa f 214; 123/124 ℔ Russ. f 233, f 236; 122 ℔ dito f 230, f 232; 119 ℔ O. Petersb. f 232; 121 ℔ N. dito f 237; op levering flaauwer, Julij f 192; Oct. f 199; Mei f 200. Gerst in een doen: 111 ℔ Deens. f 192. Boekweit onveranderd: 125 ℔ Holst. f 240.

Zaden enz. Lijnzaad een doen: 108 ℔ Koningsb. f 330; 104/105 ℔ dito f 305; 111/112 ℔ Calcutta f 415; 103/106 ℔ Pernau f 340. Raapolie: op 6/w, f 49½; vlieg. f 48; 1 Sept., Oct., Nov. en Dec. f 46¾. Lijnolie: op 6/w. f 42½; vlieg. f 41; 1 Sept., Oct., Nov. en Dec. f 40⅛, f 40¼. Hennepolie op 6/w. f 43½; vlieg. f 42. Raapkoeken per 1040 st. f 92 a f 96. Lijnkoeken per 104 st. f 11½ a f 14.

Kaas. Goudsche f 21, geschept f 10 a f 12.

Vetwaren. Traan. Zuidzee- f 39 a f 40. Astrakan f 38. Lever- bruine f 46 a f 48, blanke f 52 a f 54. Rondvisch per 50 Ned. ℔ f 12. Ansjovis. 1862r f 9, 1861r, 1860r f 8, 1859r f 6½ a f 7, 1858r f 6¼.

Vee. Kalveren 1ste kwal. f 40 a f 60, 2de kwal. f 30 a f 50, 3de kwal. f 20 a f 40; Schapen f 26 a f 34; Varkens 52 a 56 c. per N. ℔.

GRONINGEN 8 Julij.

Granen enz. De omzet aan onze markt was heden niet groot. Tarwe tot vorige prijzen verkocht: 116, 120 a 123 ℔ Ommel. roode f 8.50, f 8.80, f 9.10, f 9.40 a f 9.70, f 10; 116, 120 a 123 ℔ Old. dito f 8.20, f 8.40, f 8.80, f 9 a f 9.40, f 9.60. Rogge 5 cent lager afgegeven: 116, 120 a 123 ℔ buitenl. f 7.25, f 7.55 a f 7.85; 116 a 120 ℔ inlandsche f 7.30 a f 7.70. Boekweit tot goed vorige prijzen: 113 a 116 ℔ grijze Zand f 6.60 a f 7; 113 a 116 ℔ zwarte dito f 6.30 a f 6.70. Gerst in alle soorten prijshoudend: 93, 96 a 99 ℔ Winter f 5.05, f 5.35 a f 5.65; 96, 99 a 103 ℔ Zomer f 4.95, f 5.25 a f 5.55, en 107 ℔ Knobbe f 5.90. Dikke Haver meest als voren, witte en zwarte Voer weder iets hooger: 75, 78, 82 a 85 ℔ Dikke Brouw f 3.65, f 3.70, f 3.90, f 3.95, f 4.15, f 4.20 a f 4.40, f 4.45; 65, 68 a 72 ℔ witte Voer f 2.90, f 2.95, f 3.15, f 3.20 a f 3.40, f 3.45, en 65, 68, 72 a 75 ℔ zwarte dito f 2.85, f 2.90, f 3.05, f 3.10, f 3.25, f 3.30 a f 3.45, f 3.50. Paardenboonen iets hooger, naar deugd van f 6.25 a f 7. Gort weinig in omgegaan. Nieuw Aveelzaad, waarvan heden slechts een paar partijtjes ter veil, van f 12.50 tot f 13.50 verkocht. Raapolie f 48.50. Lijnolie f 41.25.

LONDEN 8 Julij.

Suiker, goede soorten zeer vast, mindere kwal. iets lager, Barbados laag a good blond 33/ a 40/6, Grenada bruin 29/6 a 30/, blond en grijs 33/6 a 35/6, Penang middl. blond gew. en nat 35/ a 35/6, Geraffin. vast tot vorige prijzen, bruine lompen 49/ a 49/6. — *Koffij* stil, Guatemale mooi en mooi ord. bleek 77/ a 77/6, Rio good first zeilende naar Triest 63/3. — *Rijst.* Wit Bengal vast goed gebroken 10/, ord. Ballam 8/, Necransie zeilende 10/4½. — *Nagelen* met betere vraag, Bombay 3¾. — *Indigo* in veiling flaauw, ord. Bengal 6 a 9 d., middl. en goed 3 a 6 d., mooi ca. 2 d. lager dan in Mei, oude 3 d. a 1/, Madras en Kurpah 6 d. lager. — *Campechehout.* Jamaica 95/. — *Katoen* zeer hoog gehouden. — *Metalen.* IJzer. Schotsch Giet- stil 51/ a 51/ 1½. — *Lijnzaad.* Azof 60/. — *Oliën.* Lijn- vast loco 40/, Oct./Dec. 36/, Raap- hooger 48/6 a 49/, Patent- 52/, Cocos- en Palm- stil, Terpentijn stil, verkoopers 110, Fransche 108/. — *Hars* stil 21/. — *Talk* flaauw 47/, Aug./Sept. 48/3, Oct./Dec. 49/.

LIVERPOOL 5 Julij.

Men noteert de volgende *Kolenvrachten:*

naar Bombay	21/ a 22/	naar Madras	27/6 a —
" Aden	27/ - —	" Rangoon	20/ - —
" Kurrachee	26/ - 27/	" Moulmein	20/ - —
" Madras	22/6 - 25/	" Hong Kong	35/ - —
" Singapore	22/ - 23/	" Shanghae	45/ - 46/
" Suez	40/ - —	" Melbourne	30/ - 35/
" Ceylon	21/ - 22/	" Sydney	30/ - 35/
" Hong Kong	32/6 - —	" King George Sound	30/ - 35/
" Shanhae	44/ - 46/6	" Rio-Janeiro	25/ - 26/
" Rio-Janeiro	22/ - 23/	" Monte Video	35/ - 37/6
" Bahia	26/ - —	" Buenos-Ayres	35/ - 37/6
" Fernambucq	20/ - —	" Valparaiso	20/ - 22/6
" San Francisco	40/ - —	" Panama	37/6 - —
Van Wallis naar Manilla	37/6 a 40/		

LIVERPOOL 7 Julij.

Suiker flaauw; Havana Muscovado-aard 21/4. — *Rijst* met veel vraag voor zeilende ladingen; 1500 t. Necransie werden afgedaan a 10/4½ d., Moulmein 10/3, Bengal loco 12/, Ballam 9/. — *Zaden.* Lijnzaad, Bombay 67/; Raapzaad, Guzerat 74/ a 75/.

ANTWERPEN 8 Julij.

Koffij vast. — *Granen* vast; goede Oostz. Tarwe f 14½. Amerik. Rogge f 9, Odessa f 8 entr. — *Oliezaden* vast. Taganrog Lijnzaad f 15½. — *Hop* vast; Aalst 1861 fr. 75. *Honig* willig. — *Rijst* vast. — *Talk.* Amer. van Bost. f 27.

HAMBURG 8 Julij.

Granen. Tarwe in loco zeer vast met geringen omzet voor consumtie; van het buitenland vast doch zeer stil. Rogge in loco zeer vast; van de Oostzee 80 ℔ per Julij/Aug. 85/86 th. bco. gevraagd, van Dantzig 83½ a 84½ th., van Koningsbergen 84/85 th. te bedingen. — *Raapolie* loco 29 mb. 12 sch., per Oct. 29.2 a 29, per Mei 28.12.

GENUA 5 Julij.

Koffij stil. — *Suiker.* Havana n.° 16 fr. 40, disc. 3 %. Geraffineerde met weinig vraag tot vorige prijzen. — *Olijvenolie* vast, daar de berigten omtrent den oogst minder gunstig zijn. Verkoopen ca. 1350 v. Sardin. eetbare fr. 87 a 89, Riv. Pon mifine en fine fr. 95 a 108, Riv. Pon eetbare nieuwe fr. 87 a 90, Bari fr. 102, Tarente mifine fr. 102 a 103, Messina fr. 74 a 75, Palermo fr. 74 a 75.

CORFU 1 Julij.

Olijvenolie vast op tall. 11¾.

SMYRNA 27 Junij.

Meekrap stil; 70 b. Bakir bedongen p. 265 en 250 b. mindere goede kwal. p. 252. — *Katoen* vast p. 375 a 520. — *Wol* vast; 750 cant. bedongen p. 345 a 396, voor gew. Koniah betaalde men p. 525.

BOMBAY 12 Junij.

De laatste Europesche brieven van 3 Mei, ofschoon dezelve spreken van eene interventie in Amerika, oefenden slechts geringen invloed op onze markt uit, dewijl een telegram van lateren datum den gunstigen stand van de markt te Liverpool mededeelde. Eene latere telegram van 10 dezer meldde de inneming van New-Orleans en eene daling van ⅛ a 1 d. per ℔ te Liverpool, ten gevolge waarvan onze markt zeer flaauw sluit, en verwacht men daarin geene verandering alvorens nieuwe berigten uit Europa aankomen. *Katoen.* Men noteert heden: Dhollerah r. 225 a 226, Broach r. 220 a 230, Oomrawattee r. 208 a 210, Sawginned Comptah r. 285 a 286. Verkoopen hadden plaats tot de volgende prijzen: Dhollerah r. 235 a 242, Ankote r. 229 a 233, Comptah r. 223½ a 224, Broach r. 234 a 247, Bhownoggur r. 237 a 240½. *Zaden.* Lijnzaad met veel vraag belangrijk hooger, men betaalde reeds r. 6.5 en houders eischen thans r. 6.6; Koolzaad r. 7½ a 7⅝. — *Wol.* Het saizoen is bijna afgeloopen; de voorraad is klein en de vraagprijzen zijn hoog. Verkoopen hadden plaats als: Bhicaneer r. 248; Feroozepore r. 165; Jodiah r. 240; Khorassan r. 125 a 145, en Marwar r. 196 a 224. — *Koffij* zonder omset; Malabar nominaal r. 12, Mocka r. 16½ a 17½. — *Peper.* Malabar r. 87 a 88, Bhutcull r. 95 a 96. — *Salpeter.* Moulton r. 13, Scinde r. 7 a 9. — *Meekrap* onveranderd; Mascat r. 3½. — *Cocosolie.* Cochin r. 87 a 88. — *Vrachten* stil; naar Londen Katoen £ 2 a £ 2.2.6, Zaden £ 2.2.6. Naar Liverpool Katoen £ 1.15 a £ 1.17.6, Zaden £ 1.10. *Wissel* op Londen 6/m. z. 2/0 5/16 a 2/0 7/16.

Weerkundige Waarnemingen op 9 Julij 1863. — 8 uur v. m.

NAMEN der PLAATSEN.	Barometer te Maastricht en verschil.	Wind. rigting.	Wind. kracht.	Temperatuur.	Toestand der Lucht.	Toestand der Zee.
	Millim.			*Celsius.*		
Hartlepool	— 1. 1	W.Z.W.	—	+ 16. 7	bewolkt.	slecht water.
Groningen	— 1. 5	Z.W.	4	+ 15. 6	—	—
Helder	— 1. 7	Z.W.	8	+ 16. 3	—	—
Yarmouth	—	W.Z.W.	—	—	regen.	—
Vlissingen	— 1. 5	W.Z.W.	8	+ 15. 8	bewolkt.	—
Maastricht	761. 8	W.Z.W.	2	+ 18. 4	—	—
Portsmouth	+ 1. 6	W.Z.W.	friss. bries.	+ 15. 5	—	gewoon.
Plymouth	— 1. 6	Z.W.t.W.	stijve bries.	+ 16. 1	betrokken.	ruw.
Havre	+ 3. 4	W.	15	+ 16. 1	schoon.	stil.
Parijs	+ 0. 8	W.Z.W.	15	+ 17. 2	betrokken.	—
Brest	+ 0. 8	Z.Z.W.	5	+ 15. 0	zeer bewolkt.	hol.

Alzoo grootste verschil in Nederland M 1. 7 H; generaal idem Hv 5. 1 H.

Scheepstijdingen.

Brouwersh. (W) *Aang.* 9 julij *Triumph*, Vint, Newc. (opgez. n. Dordt)
Cornelia, de Vries, Batavia (l. v. Kaap de G. H.)
Vertrokken.
Patriarch Samhiri, Lion, Helvoet
Hellevoet *Aangek.* 9 julij *Marie*, Stehr, Laguna
Minerva, v. Ommeren, Boston (A.)
Eagle, Garwood, Ipswich
New Isabella, Piccard, Pentewan
Jacobus Antonie, Mellema, Riga
Fortuna, Munck, d.°
Sir Charles Napier, Jacobsen, Reval
Vesta, Terkelsen, Memel
Helena, Adams, d.°
Ceres, Ohlsen, Frederikst.
Patriarch Samhiri, Lion, Brouwersh.
Vertrokken.
9 *Earl of Auckland* (st.), Londen
Pioneer (st.), Bristol
Mina, Hoogerwerf, Stockholm
Flora M'Donald, Fuller, Brouwersh. (is wegens averij der sleepboot op de reede terug)
Zeilklaar.
Familietrouw, Woortman, Archangel
Pauline, Brockhusen, Wolgast
(W. Z. W.)
Brielle (WZW) *Aang.* 9 julij *Engineer*, Mayo, St. Domingo
Ary Scheffer (st.), Havre
Waterloo (st.), Londen
(is, na op Maasdroogen aan den grond te hebben gezeten, weder vlot gekomen en opgest.)
Vesta, Tobbens, Riga
Anna Elisabeth, Schrikkema, Dantzig
Vertrokken.
9 *Seahorse* (st.), Hull
Norfolk (st.), Goole
Maassluis (W. t. N.) 9 julij. Niets gepasseerd.
Texel (W.Z.W.) *Aang.* 9 julij *L. N. Hvidt* (st.), Stettin
Amphitrite, Egeness
Frederikstad
Nordstjernen, Christensen, Drammen
Medborgeren, Gullichsen, Nerva
Vertrokken.
8 *Gr. v. Rechteren* (s), Hull
Vlie *Aangekomen* 7 julij *Cathar. Elisabeth*, Pot, Riga
Burgemeester v. Setten, Giezen, Stettin
Oostmahorn *Aangek.* 7 julij *Jantje Meijer*, Datema, Newcastle
Otto, Faber, Koningsb.
Zierikzee *Aangek.* 6 julij *Thetis*, Sheriff, Newcastle n. Dordt
Aline (yacht-cl. sch.), Antwerp. n. Rott.
Vlissingen *Aangek.* 7 julij *John Stuart*, Bernsee, Callao
8 *Désiré*, Meulenaer, Bissao
Léontine, Camillas
—o—
New-York *Uitgekl.* 21 jun. *Fairfield*, Hull, Rott.
Taganrog *Vertr.* 13 junij *Providenza*, Rigolini, Holland
Odessa *Vertrokken* 23 junij *Nuovo Giacomino*, Lauro, Holland
Carmelo, Gambardella, d.°
24 *Dragomir*, Paicurich, d.°
Jane, Lupis, dito
Liverpool *Vertr.* 4 julij *Wierdina Hendrika*, Meezenbroek, St. Pet.
5 *Zeeploeg*, Luder, Nerva
Herstelling, Duiven, d.°
Concord, Bowden, Rott.
Ceres, M'Bride, Dordt
Cestrian, Jones, dito
Uitgeklaard.
7 *Anna Elisabeth*, Schuur, St. Petersburg
Cardiff *Aangekomen* 6 julij *Cornelia Mathilda*, Korteland, Amsterdam
Newport *In lading* 6 julij *Janet Shinnan*, Ringe, Rotterdam
Portmadoc *Vertr.* 6 j. *Ebenezer*, Jones, Rott.
Falmouth *Aangek.* 7 julij *Rubens*, Soltenborn, Akyab
Lafayette, Small, Rangoon
Hooite Wicher, Klasen, Maroïm
George Emily, Sample, Odessa n. Harlingen
Goudstaart *Gepass.* . . julij *Johanna*, Swemer, Texel n. Cardiff
Cowes *Aangekomen* 7 julij *Golden City*, Moore, Bassein
Deal *Aangekomen* 8 julij *Californië*, v. d. Valk, Vlaard. n. Palermo
Ellen Edwards, Davies, Rotterd. n. Dublin
Gepasseerd.
6 *Hendrik-Ido-Ambacht*, Bijl, Rott. n. Batavia
Rochester *Aangek.* 7 julij *John & Charles*, Hopkins, Rotterd.
Londen *Uitgeklaard* 7 julij *Jantje Martens*, Ates, avontuur
Mark that, Drury, Rott.
Harwich *Aangek.* 7 julij *Star*, Weir, Dordt
Yarmouth *Aang.* 6 julij *New Fair Trader*, Bunn, Dordrecht
Fox, King, Nieuwe Diep
Zenobia, Carter, Medemblik
Boston (E.) *Aangek.* 7 julij *Tiger*, Whiten, Rott.
Curlew, Palmer, d.°
Uitgeklaard.
7 *Fancy*, Amos, Rott.
Hull *Aangekomen* 7 julij *Dispatch*, Cringle, Delfshaven
Middlesbro' *Aangek.* 7 julij *Adriana Francisca*, v. Eyk, Vlissingen
Sunderland *Aangek.* 4 julij *Margaretha*, Meijer, Zwolle
Shields *Aangekomen* 7 julij *Johanna*, Goosens, Antwerpen
Mary Ann, Leng, Amst.
Drie Gezusters, de Groot, Lynn
Vrouw Maria, Hoekstra, Londen
Vertrokken.
7 *Nestor*, Rotterdam
Greenock *Vertr.* 7 julij *John Mathie*, Butler, Soerabaija
Aberdeen *Aangek.* 6 julij *Kate & Jane*, Allan, Amsterdam
Bremerhaven *Vertr.* 6 julij *Drie Gebroeders*, Prins, Noorwegen
Aangekomen.
7 *O'Thyen*, Addicks, Amst.
Emden *Vertrokken* 5 julij *Vertrouwen*, Pott, avontuur
Leer *Aangekomen* 5 julij *Bérénice* (st.), Amst.
Vertrokken.
4 *Helena Johanna*, Rooseboom, Amst.
Kiel *Aangekomen* 5 julij *Nooit Gedacht*, Springelkamp, Amst. (vertr. n. Sonderburg)
Wolgast *Aangekomen* 3 julij *Union*, Helgesen, Rotterdam
Margaretha Meijering, de Jonge, Londen
Geerdina, Visser, Bremen (beide laatsten n. Stettin)
Vertrokken.
3 *Drie Gezusters*, Pluktje, Hoekzijl
Dantzig *Vertrokken* 6 julij *Charlotte Hendrika*, Schmidt, Rotterdam
Concordia, Orth, Holland
Aurora, Hansen, dito
Rebecca, Sanders, Amst.
Sophie, Woywode, dito
Ulrike, Bekkering, Newburgh
Memel *Aangek.* 4 julij *Jacoba Lucretia*, Maas, Harlingen
Libau *Vertrokken* 28 junij *Twee Gebroeders*, de Groot, Holland
Ceres, Skonager, d.°
Johanna, Sanders, d.°
Wanda zu Putbus, Schwarz, d.°
Jacob & Titia, Prak, d.°
Minna, Stower, d.°
Carl, Streifert, d.°
Georg, Sanders, d.°
29 *Heinrich*, Rhode, d.°
Ida, Petersen, d.°
Catharina Agatha, Potjewijd, d.°
Courier, Christiansen, d.°
Bolderaa *Vertr.* 3 julij *Johannes*, Rieke, de Maas
Adriana Sophia, v. Slooten, Elseneur
Jantina, Boon, d.°
Kroonstad *Vertr.* 4 julij *Gezina Jantina*, Vissinga, Kopenh.
Stockholm *Aangek.* 1 julij *Weldaad*, Pik, Oporto
Uitgeklaard.
30 junij *Niessina Schuringa*, Stroobos, Harlingen (via Umea)
Fennechiena, Koetze, Lond. via Oernsköldsvik
2 julij *Sieka*, Douwes, Harling. via Christinest.
In lading.
Geertruida Femina, Bakker, Noordzee
Gothenburg *Aangek.* 3 julij *Cecilia*, Larsson, Amsterdam
Korsoer *Uitgeklaard* 3 jul. *Wilhelmina Egberdina*, Top, de Oostzee
Fredrikshavn *Gepass.* 2 julij *Maria Beerta*, Roosjes, Cardiff n. Randers
Elseneur *Aangek.* 6 julij *Richard Cobden*, Stibolt, Sundswall n. Amsterdam
Vertrokken.
6 *Martha Gialts*, Westenborg, de Noordzee
Holtenau *Gepass.* 3 julij *Geertruida*, Raaker, Apenrade n. Holland
4 *Fortuna*, Otten, Sasnitz n. Rotterd.
6 *Agatha Jacobina*, Kramer, Stettin n. Harlingen
Siewert & Johan, Net, Odensee n. Holland
Hermina, Tunteler, Libau n. de Maas
—o—
Swinemunde 7 julij. Het Ned. schip *Jacob Synes*, k. Schut, van Stettin n. Holland, is heden morgen bij Caseburg in aanvaring geweest en heeft de fokkera verloren.
Kalfsund 2 julij. Het schip *Freia*, kapit. Walloe, v. Nerva n. Edam, is heden met verlies van kluiverboom alhier binnengeloopen.
Garrucha 6 julij. Het Ned. galjootschip *Dina Marchina*, kapit. Dijk, van Leith n. Konstantinopel, is gisteren op de hoogte dezer haven gezonken.
Halifax (N. S.) 25 junij. De bark *Gem of the Nith*, van Havana n. Falmouth, is met schade alhier binnengesleept, hebbende een hevigen storm doorgestaan.
—o—

Gepraaid:
26 mei, op 6° NB. en 23° WL., *Tweelingzusters*, de Jong, van Cardiff naar de Kaap de Goede Hoop.
31 mei, op 6° NB. en 23° WL., *Twee Gezusters*, Bergman, v. Banjoewangie naar Rotterdam.
5 julij, Vlie Z. 2 mijlen, *Wietska*, Bos, v. St. Petersburg n. Gent; alles wel a. b.
Door kapit. Franzen, te Brouwershaven binnen:
2 junij op 6°

Advertentiën.

Getrouwd:

C. W. VAN VLEUTEN
en
E. VAN LIMBURGH.

9 *Julij* 1862.

Heden ontsliep onze dierbare oudste Zoon, Dr. G. GREVEN, in den ouderdom van ruim 34 jaren.

Hoewel lang gevreesd, overviel zijn afsterven ons, zijne Ouders, en zijne meest door hem geliefde Betrekkingen nog plotseling.

Culemborg W.M GREVEN, *Em. Pred.*
6 *Julij* 1862. M. E. GREVEN, VERBOON.

Heden overleed te *Roozendaal* bij *Arnhem*, onze geliefde oudste Dochter ANNA JOANNA, in den jeugdigen leeftijd van 16 jaren.

G. VAN STOLK.
Rotterdam E. J. VAN STOLK,
8 *Julij* 1862. VAN DER HOOP.

Eenige kennisgeving.

Heden overleed plotseling, onze waarde Vader en Behuwdvader HERBERTUS HENDRIKUS VAN DAM, in den ouderdom van ruim 77 jaren.

Rotterdam Uit aller naam,
8 *Julij* 1862. W. VAN DAM *H. H. Zoon.*

Algemeene KIEZERS-VERGADERING,

op HEDEN den 10 JULIJ 1862, des namiddags ten *twee* ure, in het Lokaal van het Departement *tot Nut van 't Algemeen*, tot het **voorstellen** en **bespreken** van **CANDIDATEN** tot **Leden** voor den **Gemeenteraad**.

De Commissie van Bestuur,
P. H. TROMP.
A. VAN STOLK Jac. Zn.
J. W. L. VAN OORDT.
Ic. THOOFT.
W. VAN DAM H. Hz.
D. VIS BLOKHUYZEN.
F. s' JACOB.

Kiesvereeniging ORDE.

In de Vergadering van 9 dezer zijn tot **CANDIDATEN** voor het **Lidmaatschap van den Raad** verkozen, de HH.

Mr. M. MEES,
P. HUDIG,

die als zoodanig worden aanbevolen.

Namens het Bestuur,
JOOST VAN VOLLENHOVEN,
President.
H. T. WILKENS, *t. Secretaris.*

246ste
STAATS-LOTERIJ.

De HOOGSTE PRIJS
der 2de Klasse, van

f 25,000 OP **N°. 10935,**

IS HEDEN GETROKKEN
aan de Kantoren van
Jan Hendrik Fol en
De Ligt & Bolleurs.

Rotterdam 9 *Julij* 1862.

ZEEMANSHUIS.

WORDT GEVRAAGD: Een **BEDIENDE**, Ongehuwd, Zeevarende bij voorkeur. Zich te vervoegen, voorzien van Bewijzen van goed gedrag, van des v/m. 9–12 ure, bij den Directeur.

ROTTERDAM EN HULL,

voor Passagiers en Goederen,
met de Stoomschepen
SWALLOW, ...
OCEAN QUEEN, } IEDEREN Woensdag en Zaturdag.

Het Stoomschip **SWALLOW**, Kapit. CH. HARDY, vertrekt van ROTTERDAM naar HULL Zaterdag den 12 Julij, des namiddags.

Adres bij *SEEUWEN & Co.*

SPAARBANK
1861—1862.

Het BESTUUR der **Spaarbank** heeft de **vier en veertigste Rekening** van haar beheer aan eene Commissie uit het Bestuur des Departements Rotterdam van de Maatschappij *tot Nut van 't Algemeen* afgelegd. Zij is door haar goedgekeurd en het deelt de bijzonderheden daarvan mede.

Het Kapitaal, dat met 30 April 1861 bedroeg	*f* 2,026,715.46,
is sedert vermeerderd met de Inlagen tot ult.° April 1862 ..... -	546,587.97,
met de Renten aan de Inleggers verschuldigd tot 30 April 1862 ..... -	57,312.09.
	f 2,630,615.52.
Er is terugbetaald ..... -	484,253.81.
Zoodat aan de Inleggers op ultimo April 1862 verschuldigd is	*f* 2,146,361.71.

Er is dus, bij het afsluiten van het tegenwoordige Boekjaar, meer verschuldigd aan de Inleggers dan het vorig jaar *f* 119,646.25.

Het getal Inleggers bedroeg ult.° April 1861 11,292, nu 11,529; dus 230 meer dan het vorig jaar, waarin uitgegeven zijn 1698 en in het nu afgesloten Boekjaar 1721 nieuwe Boekjes; dus meer 23.

Alles getuigt derhalve van vooruitgang, en zoo wij hieruit mogen opmaken dat onze opwekkingen aan ieder, die eenigen invloed kan uitoefenen tot bevordering van spaarzaamheid, niet vruchteloos waren; wij achten ons echter verpligt die te herhalen. Een enkel woord, aan Dienstboden, vooral ook aan Zeelieden, zou véél afdoen.

Hetgeen nu reeds gespaard werd, mag beschouwd worden als voor een goed deel te zijn onttrokken aan véélal nutteloze uitgaven. Het verschaft de Inleggers bij ziekte of gebrek aan werk eene toevlugt, waar zij anders verpligt zouden worden die te zoeken bij Diaconien of andere Armbesturen.

Wij kunnen niet vooronderstellen, dat de Spaarbank niet zou deelen in de belangstelling onzer Stadgenooten, en hoe vele bezigheden zij aan het Bestuur der Inrigting verschaffe, men zij verzekerd, dat ook uitbreiding der werkring, waarin zij zich beweegt, het niet zal afschrikken, eerder zijnen ijver doen toenemen, naar mate het zich ondersteund vindt door opwekking van hen, die bevorderlijk kunnen zijn aan vermeerdering van inlagen.

Het Bestuur der Spaarbank,

A. A. GEVERS DEYNOOT, *Voorzitter.*
R. A. MEES, *Penningmeester.*
R. MEES, *Adjunct-Penningmeester.*
A. S. MILDERS.
A. DE WIT VAN DER HOOP.
J. E. HAVELAAR.
F. s' JACOB.
J. A. VAN WAGENINGE VAN UITWIJCK.
D. DUNLOP.
J. C. LEDEBOER *L. Vz.*
A. VAN DER HOOP *Jr.*
R. BARLDE.
A. A. REEPMAKER.
N. M. VAN BEEFTINGH.
J. A. P. PIT.
A. L. COENEN.
ADs. BAKKER, *Secretaris.*

BONNETERIE
CHEMISES SUR MESURE,
CHs. COUCKE,
545, Hoogstraat.

ROTTERDAM—GRANGEMOUTH,

in directe verbinding met **GLASGOW**, door het **Forth- en Clyde-Kanaal.**

Het Stoomschip **LOUISE**, Kapit. P. J. VAN DER GRIENT, zal van hier naar GRANGEMOUTH vertrekken ZATURDAG 12 Julij, des morgens vroeg.

Adres bij *D. BURGER & ZOON.*

ROTTERDAM—NEWCASTLE.
Voor Passagiers en Goederen.

De Stoomboot **LORD RAGLAN**, Kapitein **J. H. Thompson**, zal van hier naar NEWCASTLE vertrekken ZATURDAG 12 Julij, des morgens vroeg.

Adres bij *D. BURGER & ZOON.*

HOLLANDSCHE SPOORWEG.
FEESTEN
DOOR HET
DELFTSCHE STUDENTEN-CORPS.

WOENSDAG 9, DONDERDAG 10, VRIJDAG 11 en ZATURDAG 12 JULIJ a. s.:

RETOURBILLETTEN,

tegen zeer verminderde prijzen verkrijgbaar naar **DELFT**, geldig voor **alle** Treinen van den dag der uitgifte.

DONDERDAG 10, VRIJDAG 11 en ZONDAG 13 JULIJ:

NACHT-TREINEN,

ten **12 uur 30 min.**, van **DELFT** naar **'s GRAVENHAGE**, — en naar **SCHIEDAM** en **ROTTERDAM.**

Amsterdam 8 *Julij* 1862.

De Administrateur,
J. W. BAKE.

GENERAL STEAM-NAVIGATION COMPANY.
ROTTERDAM en LONDEN.
De Stoom-Schepen vertrekken met Passagiers en Goederen geregeld iederen Dingsdag, Donderdag en Zaturdag.

JULIJ 1862.

Zaturdag 12, 's middags	12 ure.	**Donderdag 17,** 's namiddags	3 ure.
Dingsdag 15, 's namiddags	1 "	**Zaturdag 19,** "	4 "

VRACHTEN: Groote Kajuit *f* 1.7.— heen en terug *f* 2.0.6.
Voor-Kajuit " —.17.6, " " " " 1.6.6.

GEBROEDERS SMITH, *Agenten.*

STOOMBOOTVAART
TUSSCHEN
ROTTERDAM, HULL en GOOLE,
Iederen WOENSDAG en ZATURDAG.
Voor PASSAGIERS, GOEDEREN en VEE.

De Stoomboot **KILLARNEY**, Kapit. **Ths. Bollands**, vertrekt van ROTTERDAM naar HULL en GOOLE ***iederen Zaturdag.***

Ligplaats: **Nieuwehoofd.** Adres **HUDIG & PIETERS.**

Nederlandsche Handel-Maatschappij.
VEILING TE ROTTERDAM,
op MAANDAG en DINGSDAG den 21 en 22 JULIJ 1862, van:

1432 Balen	***Kaap***	**WOL,**	}	liggende te ROTTERDAM:
384 "	***Australische*** ...	"		
180 "	***Buenos-Ayres*** ..	"		
45 "	***Bombay***	"		

Amsterdam 26 *Junij* 1862.

Nederlandsche Handel-Maatschappij.
VEILING TE ROTTERDAM,
op DINGSDAG den 22 JULIJ 1862, van ongeveer:

34,100 Bossen	**BINDROTTING**,	liggende te	ROTTERDAM;
97,500 "	"	"	AMSTERDAM;
8,000 "	"	"	DORDRECHT;
15,400 "	"	"	SCHIEDAM;

De DIRECTIE geeft de verzekering, dat zij vóór medio September 1862 geene andere **Bindrotting** dan de bovengenoemde hoeveelheid aan de Markt zal brengen.

Amsterdam 26 *Junij* 1862.

NEDERLANDSCHE HANDEL-MAATSCHAPPIJ.

Openbare Aanbesteding,

onder nadere goedkeuring van het Departement van Kolonien, in 16 Perceelen, van:

Diverse IJZERWAREN.
DRAAGBARE SCHEEPSSMEDERIJEN.
Verschillende MATEN en GEWIGTEN.
Divers KOPERWERK.
Diverse GEREEDSCHAPPEN.
IJZERWERK voor STOOMBAGGERMOLENS.
SCHEEPSGLAS, PATENTGLAZEN en WITTE GLAZEN BOLLEN.
WATERPEILGLAZEN.
BRANDSPUITEN met TOEBEHOOREN.
SLIJP- en VERWSTEENEN.
Diverse ESCOZIJNSCHEN STEEN.
Alsmede 311000 Stuks KOFFIJZAKKEN.

De Voorwaarden van Levering liggen ter inzage aan het Departement van Kolonien, en voorts op elken Werkdag, van 10 tot 3 ure, ten Kantore van de Directie der Nederlandsche Handel-Maatschappij te Amsterdam, en van hare Agenten te Rotterdam, Dordrecht, Schiedam, aan den Helder, te Leeuwarden, Middelburg, en wat de Koffijzakken betreft, ook te Nijverdal, alwaar de Inschrijvingsbilletten verkrijgbaar zijn, welke op Vrijdag den 18 Julij e. k., des middags ten 12 ure, *vrachtvrij* moeten ingeleverd zijn aan het Lokaal der Maatschappij te Amsterdam, waarna onmiddellijk tot de Voorloopige Toewijzing zal worden overgegaan.

Amsterdam 1 *Julij* 1862.

WOL-VEILING
te ROTTERDAM,

op Woensdag den 23 Julij 1862, des avonds ten 5 ure, in de Zaal van den Heer LEYGRAAFF, in de Stads-Herberg, van:

1068 Balen KAAP
en **435** " **BUENOS-AYRES,**
directe Aanvoer per diverse Schepen.

De Makelaars *F. N. Montauban van Swijndregt, W. van Dam* H. H. Zn., *W. H. Montauban van Swijndregt, B. C. D. Hanegraaff* en *H. N. Montauban van Swijndregt*, te Rotterdam, zullen, als lasthebbende van hunne Meesters, op Dingsdag den 22 Julij 1862, des middags ten 12 ure, in de Zaal aan de Scheepmakershaven, wijk 1, n.° 499, publiek Verkoopen:

Het **extra snelzeilend, gekoperd en koppervast Nederlandsch**

BARKSCHIP
Josepha Louisa,

laatst gevoerd door Kapitein A. MUYSSON, volgens Meetbrief lang 38 Ellen, wijd 6 El 78 Duim, hol 5 El 35 Duim, en alzoo groot **613 Tonnen**, met al deszelfs Staand en Loopend WANT, ANKERS, KETTINGEN, TOUWEN, ZEILEN en verdere SCHEEPSGEREEDSCHAPPEN, zoo als hetzelve thans is liggende in de Westerhaven, binnen deze Gemeente.

Nog zal afzonderlijk worden Verkocht:
Een **CHRONOMETER** van ***Barrand.*** Te bezigtigen bij de Heeren P. J. DUPONT & ZOON.

Openbare Verkooping,

bij Veiling Vrijdag den 18 Julij 1862 en bij Afslag Vrijdag den 25 dito, beide 's morgens ten elf ure, in het Logement **de Moriaan**, te Maassluis, van:

Eene Kapitale
BOUWMANSWONING

en circa 26 Bunders uitmuntend schoon **WEI- en BOUWLAND**, staande en gelegen aan den Zand- of Grindweg in Nieuw Rozenburg, gemeente Rozenburg; te aanvaarden de Woning en Weilanden den 1 November en de Bouwlanden bij het ontbloten van de Schoof, beide in dit jaar.

Nadere informatie ten Kantore van den Notaris *REESER*, te Maassluis.

Openbare Verkooping.

Mr. *J. VAN ANDEL*, Notaris te Mijnsheerenland, is voornemens op Zaturdag 12 Julij 1862, des namiddags ten 3 ure, in de Herberg van G. VAN WAASBERGEN, te Mijnsheerenland, publiek te Verkoopen in 2 Perceelen:

Ongeveer 4 Bunders
uitmuntend GRASGEWAS,

staande op Landen van den Heer J. L. VAN BERGH, onder Struijen, in den Polder *het Oudeland van Strijen*, aan den Molenweg.

Breeder bij Billetten omschreven.

Openbare Verkooping,

op Dag van Betaling tot 1 Februarij 1863.

Mr. *J. VAN ANDEL*, Notaris te Mijnsheerenland, is voornemens op Woensdag 16 Julij 1862, des voormiddags ten 10 ure, in de Herberg van de Weduwe P. SCHOP, te Nieuw-Beijerland, te Verkoopen:

9 Paarden, 18 Runderen en 90 Schapen.

Alles breeder bij Billetten omschreven.

M. BREUKELMAN, C. W. BREUKELMAN, L. TH. VAN HOUTEN en E. P. DE MONCHY Jr., Makelaars, zijn van meening, op authorisatie van den Heer JOHN HUDIG, als Agent van Lloyds, op Woensdag den 16 Julij 1862, des voormiddags ten elf ure, in het Lokaal *Verscheidenheid en Overeenstemming*, aan de Scheepmakershaven te Rotterdam, publiek te Verkoopen:

Ca. 4240 Staven
283 Bossen } **ENGELSCH STAFIJZER,**

door Zeewater meer en minder beschadigd, aangebragt van **New-Castle** per het Schip *Vanguard*, Kapit. *Turner*.

Bij Kavelingen, als bij Notitie nader zullen worden aangewezen.

Openbare Vrijwillige VERKOOPING.

HENDRIK JOHANNES VAN DER HOEVEN, Notaris, residerende te Rotterdam, als last hebbende van zijne Principalen, die daartoe door de Arrondissements-Regtbank te Rotterdam zijn gemagtigd, is voornemens om op Woensdag den 23 Julij 1862, des namiddags ten 5 ure, in het Locaal voor Publieke Verkoopingen, aan de Gelderschekade, binnen dezelve Stad, te Veilen en te Verkoopen:

N.° 1. Een hecht, sterk en zeer ruim **WINKELHUIS**, met BOVENWONINGEN en **ERVE**, staande en gelegen aan de oostzijde der Zijl, nabij den Visschersdijk, te Rotterdam, wijk 4, n.° 325, Kadaster sectie O, n.° 296, ter grootte van 72 Ellen.
Grondlasten over 1862 *f* 25.06.
Belast met *f* 1.30 's jaars voor onderhoud der Zijl.
Verhuurd per week: het Benedenhuis voor *f* 6, de 1ste Voorkamer voor *f* 1.10, de 2de dito voor *f* 0.90 en de 1ste Achterkamer voor *f* 1.20, te zamen *f* 9.20 per week of *f* 478.40 's jaars.

N.° 2. Een hecht en sterk **HUIS**, met BOVENHUIS en **ERVE**, staande en gelegen mede aan de oostzijde der Zijl, nabij den Visschersdijk, te Rotterdam, wijk 4, n.° 328, Kadaster sectie O, n.° 302, ter grootte van 21 Ellen.
Grondlasten over 1862 *f* 21.82.
Belast met 65 Cents 's jaars voor als boven.
Verhuurd per week: het Benedenhuis met de Zeet voor *f* 2.30 en het Bovenhuis tot 11 October 1862 voor *f* 2.35, te zamen *f* 4.65 per week of *f* 241.80 's jaars.

N.° 3. Een hecht en sterk **HUIS**, met BOVENKAMERS en **ERVE**, staande en gelegen aan de oostzijde der Zijl, in eene Steeg, achter het Perceel N.° 2, te Rotterdam, wijk 4, n.° 327, Kadaster sectie O, n.° 301, ter grootte van 26 Ellen.
Grondbelasting over 1862 *f* 9.04 's jaars.
Belast met 65 Cents 's jaars voor als boven.
Verhuurd per week: de 1ste Kamer voor 70 Cents en de 2de Kamer voor 90 Cents, terwijl het Benedenhuis thans is onverhuurd en verhuurd geweest voor 75 Cents per week, kunnende aan Huur opbrengen *f* 2.35 per week of *f* 122.20 's jaars.

En N.° 4. Een **PAKHUIS**, met ZOLDERS, VLIERING en **ERVE**, staande en gelegen mede aan de oostzijde der Zijl, in eene Steeg, achter het Perceel N.° 3, te Rotterdam, wijk 4, n.° 326, bij het Kadaster bekend in sectie O, n.° 300, ter grootte van 41 Ellen.
Grondlasten over 1862 *f* 10.65.
Belast met 65 Cents 's jaars voor als boven.
Verhuurd: de 1ste Zolder voor *f* 1 per week, de 2de Zolder en Vliering voor *f* 4.50 per maand tot 1 Mei 1863, zijnde het Pakhuis onverhuurd en verhuurd geweest voor *f* 1.50 per week, kunnende aan Huur opbrengen *f* 184 's jaars.

De voormelde Perceelen zullen eerst *afzonderlijk* en daarna in *combinatien* worden Afgeslagen.

De te veilen Perceelen zijn te bezigtigen drie dagen vóór en op den dag der Veiling, van des voormiddags ten 10 tot des namiddags ten 4 ure, mits wat betreft de Perceelen Ns. 1 en 2, op vertoon van een Permissiebillet, door genoemden Notaris HEND. JOHs. VAN DER HOEVEN afgegeven, ten wiens Kantore aan het Spui, wijk 7, n.° 170, bij de Hoogstraat te Rotterdam, nadere informatien te bekomen zijn.

Gedrukt en uitgegeven bij
G. en C. A. van Hoye,
te Rotterdam.

BIJVOEGSEL,

behoorende tot de

ROTTERDAMSCHECOURANT

VAN

DONDERDAG 10 Julij 1862, N°. 163.

STATEN-GENERAAL.

Tweede Kamer.

Zitting van Woensdag 9 Julij.

De heer *van Heydenrijck* wordt na eedsaflegging toegelaten.

Aan de orde is de voortzetting der beraadslagingen over het wetsontwerp tot OPHEFFING DER SLAVERNIJ IN DE WEST-INDIEN, en wel het ontwerp *A* (*Suriname*).

Art. 21 bepaalt o. a.: „De vrij te maken slaven nemen eenen geslachtsnaam aan, onder welken zij, zooveel doenlijk familie'sgewijze, worden ingeschreven in daartoe bestemde registers."

De heer *Dirks* vraagt of niet kan worden gemaakt dat de slaven niet de namen van de plantage-eigenaars aannemen, hetgeen later tot verwarring of moeijelijkheid zou kunnen leiden.

De *Minister van Kolonien* zal de aandacht op dit punt vestigen.

Art. 22 luidt: „Het gewoon burgerlijk regt is op de vrijgemaakten toepasselijk, behoudens de uitzonderingen die het Staatstoezigt, gedurende den tijd dat zij daaronder verkeeren, noodzakelijk maakt."

De heer *Heemskerk Az.* vraagt: 1°, of het voornemen bestaat die uitzonderingen op het burgerlijk regt, hier bedoeld, vooraf vast te stellen, of dat dit geheel blijft overgelaten aan het bestuur? Wat hem betreft, hij zou wenschen eene korte, eenvoudige verordening, waarin de regten en verpligtingen der vrijgemaakten waren omschreven.

2°, zal het burgerlijk huwelijk voor hen gelijk zijn als voor de andere ingezetenen, of behoort dit tot de uitzonderingen bij dit artikel bedoeld?

De heer *Elout van Soeterwoude* doet mede twee vragen.

1.° Welke strafwet op de vrijgemaakten toepasselijk is. Er wordt hier alleen van burgerlijk regt gewaagd. Spreker wil dus de invoeging in het artikel van het woord *strafregt*.

2.° Wie kan beoordeelen in hoe verre die uitzonderingen op het burgerlijk regt bestaan en tot hoe ver zij zullen uitgestrekt worden. Hij zou daarom in overweging geven te lezen behoudens de *bij deze wet* opgenomen uitzonderingen.

De *Minister van Kolonien* geeft te kennen dat de vrijgemaakten onderworpen zijn aan het burgerlijk regt en aan alle andere gunstige bepalingen welke bestaan voor andere ingezetenen die niet onder slavernij gebukt gaan, en dat met *uitzonderingen* bedoeld worden alleen de in deze wet genoemde; dat voorts bij de algemeene verordeningen gewaakt zal worden dat er geene andere belemmeringen zullen plaats hebben dan die welke het gevolg zijn van het Staatstoezigt, zoodat de Minister meent dat het artikel voldoende waarborgen voor de vrijgemaakten oplevert. Wat aangaat het burgerlijk huwelijk, zegt de Minister, dat zoodra de neger Christen wordt, hij daartoe zal overgaan; zoo lang hij echter heiden blijft, kan men hem ten deze geen dwang aandoen, zoodat even als in Oost-Indië het sluiten van huwelijk aan hem zelven moet overgelaten blijven. De Minister meent dat men nu juist voorzigtig moet zijn, met het oog op den aanvoer van werkkrachten uit den vreemde, waaronder meestal belijders van andere godsdiensten dan de Christelijke behooren. Verder geeft hij den heer Elout toe dat ook het *strafregt*, in Suriname vigerende, op de vrijgemaakten van toepassing moet zijn.

De heer *Heemskerk Az.* zegt dat er geen questie kan bestaan om de vrijgemaakten te noodzaken tot het aangaan van huwelijken. De vraag is of het burgerlijk huwelijk voor de negers ingevoerd wordt met al de gewone gevolgen volgens de burgerlijke wetgeving?

De heer *van Bosse* wijst er op dat er, volgens dit artikel, uitzonderingen op het burgerlijk regt zullen zijn, ten aanzien der vrijgemaakten. Nu vraagt hij: zal de vrijgemaakte grondeigendom kunnen verkrijgen en daarover beschikken naar goedvinden?

De heer *Mijer* wenscht ook de zienswijze der Regering op dit punt te kennen, omdat de gewisselde stukken veeleer aanleiding tot eene ontkennende beantwoording zouden geven.

De heer *Elout van Soeterwoude* dringt nader aan op de inlassching der woorden: „behoudens de *in deze wet* opgenomen uitzonderingen."

De *Minister* gevoelt de groote strekking dier invoeging niet, en moet het dus aan spreker overlaten of hij een amendement wil voordragen. De heeren van Bosse en Mijer antwoordt hij, dat bij de ontwerpers der wet wel degelijk het denkbeeld op den voorgrond heeft gestaan tot bevordering van groote cultures, maar ook om, zoo lang het Staatstoezigt duurde, aan den vrijgemaakte geen regt van grondeigendom tot eigen ontginning te geven. Nu echter, na de wijziging der wet en wegvalling der Staats-immigratie, behoeft dat punt niet zoo streng te worden gehandhaafd. De Minister vindt er dus geen bezwaar in te verklaren, dat in de speciale verordeningen ter uitvoering dezer wet zoodanige bepalingen zullen worden opgenomen, waardoor het erlangen van gronden en het beschikken over dien eigendom voor de vrijgemaakten en kolonisten zal *bevorderd* worden.

De heer *van Bosse* dankt den Minister voor die toezegging. Maar de Minister zegt, dat hij het verkrijgen van eigendom wil bevorderen. Spreker zou willen dat door die uitzonderingen, bedoeld in art. 22, geen inbreuk werd gemaakt op het volle regt om grondeigendom te verkrijgen en vrije cultuur naar welgevallen uit te oefenen. Is dat de bedoeling, dan heeft hij vrede met het gezegde door den Minister.

De heer *van der Linden* is tegen de inlassching van den heer Elout, omdat het artikel zoo als het ligt voldoende is, en wat de verkrijging van eigendom betreft, die is naar sprekers inzien reeds in dit ontwerp opgenomen en nu nog nader door den Minister toegezegd. Meer kan men niet verlangen.

De *Minister* herhaalt dat de vrijgemaakte eigendom kan erlangen, maar dat het Staatstoezigt enkele uitzonderingen op dat regt maken kan, alleen in geval van noodzakelijkheid.

Artt. 21, 22 en 23 worden hierop aangenomen.

Art. 24 omschrijft den verpligten arbeid voor alle vrijgemaakten, die onder het bijzonder Staatstoezigt zijn, zoowel voor hen die op plantages of gronden gevestigd of gewoonlijk werkzaam zijn geweest, als voor hen die niet op plantages of gronden gevestigd of gewoonlijk werkzaam zijn geweest. — § 4 bepaalt dat zij die binnen drie maanden na de opheffing der slavernij geene overeenkomst hebben gesloten, door de zorg van het bestuur worden te werk gesteld op Gouvernements-plantages of bij werken van algemeen nut.

De heer *van Bosse* zal gebruik maken van het voorstel door den heer Zuylen van Nyevelt aan de Kamer gedaan om dit artikel af te stemmen. Hij komt vooral op tegen § 4 A en B van het artikel en kan zich niet vereenigen met de verpligting die op het Gouvernement wordt gelegd, om hen, die binnen drie maanden na de opheffing der slavernij geene overeenkomst hebben gesloten, te werk te stellen op plantages of wel bij werken van algemeen nut. Hij vreest dat het subsidie voor Suriname aanmerkelijk zou worden verhoogd, indien op de Regering de verpligting rustte om den gedwongen arbeid te bevorderen. Hij zou daarom wenschen aan de Vergadering een amendement voor te stellen, strekkende om in § 4 van het artikel op te nemen de woorden: „*zoo veel mogelijk*.

De heer *van Zuylen van Nyevelt* wil zich niet langer tegen dit artikel verzetten.

De heer *Dirks* merkt op, dat § 4 A overtollig kan worden geacht, omdat daaromtrent reeds is voorzien bij § 3 B.

De *Minister* zegt, dat art. 24 zoowel lett. *a* als *b* noodig is en in verband staat met art. 20, dat de verpligting inhoudt voor de Regering om lediggang te weren en den verpligten arbeid te regelen; § 4 moet dus blijven, gelijk zij nu is geformuleerd *in bepaalden zin*. Daarom kan hij zich met het amendement van den heer van Bosse niet vereenigen. Het geldt hier eene zaak van publieke orde.

De heer *Dirks* wenscht de bijvoeging in § 4: „behoudens het bepaalde in § 3 van letter B, van dit artikel" omdat daarbij gesproken wordt van hen, die ten genoege van den bevoegden ambtenaar bewijzen hebben gegeven van eenig beroep of bedrijf te kunnen uitoefenen.

De heer *Fransen van de Putte* ontwikkelt dat deze eisch berust op eene miskenning van den toestand der W.-I. koloniën. Als men daaraan toegeeft, dan zal men een groot getal heele, halve en ¾ luije slaven aantreffen, die zich zullen voordoen als smeden, metselaars en timmerlieden en die, ten einde zich te onttrekken aan den verpligten arbeid, zich aan vagabondage zullen overgeven.

De heer *Dirks* antwoordt, dat het niet genoeg is zich aan te geven, maar dat *bewijs* gevorderd wordt wegens de uitoefening van het beroep.

De heer *van Bosse* acht de verpligting, gelijk die in § 4 op het Gouvernement is gelegd, te stellig en handhaaft alzoo zijn amendement.

De heer *Fransen van de Putte* betoogt nader, dat hetgeen de heer Dirks verlangt, zou leiden tot ontduiking van het Staatstoezigt.

De heer *van der Linden* acht § 4 mede te onbepaald. Hij zou wenschen een termijn van den duur van den arbeid op de Gouvernements-plantages in de wet te zien opgenomen: minstens van zes en hoogstens van twaalf maanden.

De *Minister* antwoordt de sprekers dat de toepassing van § 4 niet moet de bedoeling hebben om een straf op te leggen om lediggang te keer te gaan, zoodat het Gouvernement moet bevorderen de poging der vrijgemaakten, om op andere wijze werk te erlangen. Met betrekking tot het verlangen van den Heer Dirks refereert hij zich aan het aangevoerde van den heer Fransen van de Putte.

Het amendement van den heer van Bosse, in stemming gebragt, wordt *verworpen* met 32 tegen 24 stemmen.

Voor de heeren: Idzerda, Reinders, Lidth de Jeude, van Bosse, Schimmelpenninck, Beens, Westerhoff, Mensonides, Jespers, Wichers, Dirks, Guljé, Zijlker, Taets, Blom, van Voorthuysen, Delprat, Bots, de Poorter, Storm van 's Gravesande, Dumbar, van Heiden Reinestein, de Brauw en Cool.

Tegen de heeren: Heemskerk Az., van Twist, Lycklama, van Goltstein, van Eck, Fransen van de Putte, Dullert, de Raadt, van Zuylen, Hugenpoth, van Lijnden, Nolthenius, van Wintershoven, van der Veen, Luyben, Kien, Hoffman, van Foreest, Cornelis, Wintgens, Hoynck, Poortman, van Asch van Wijck, Heemskerk, de Lom, Mijer, Wybenga, Blussé, Hoekwater, van Heukelom, Elout en de Voorzitter.

De algemeene beraadslagingen over het *vijfde hoofdstuk* (algemeene bepalingen) worden geopend. Geen der leden neemt daaraan deel. Bij art. 32 (vergunning van de onder Staatstoezigten geplaatsten, tot het bezitten en dragen van wapenen), wijst de heer *Dirks* op het gunstige tijdperk tot emancipatie in verband met hetgeen de Staats-Courant van gisteren mededeelt nopens de beschikbaarkoming van vrije negers uit de Zuidelijke Staten. Hij vestigt daarop de aandacht der Regering, ten einde de emancipatie uit de Zuidelijke Staten te helpen bevorderen.

Art. 32 is daarop zonder verdere discussie *aangenomen*.

Art. 33 bepaalt dat, met uitzondering van strafarbeid, alle arbeid, waarvan in de wet sprake is, tegen loon verrigt wordt, dat even als de arbeid zelf, van Gouvernementswege bij tarief wordt geregeld; dat een werkdag wordt bepaald op acht uren arbeids in het veld of tien uren arbeids binnen de gebouwen, en dat elk jaar huur-overeenkomst wordt gerekend op 300 werkdagen.

De heer *van Voorthuysen* wijst op de groote sterfte onder de slaven in Suriname en beveelt de Regering matiging van het beginsel, in dit artikel neergelegd, dringend aan.

De heer *Mijer*, hoezeer ook gestemd voor het Staatstoezigt gedurende het overgangs-tijdperk, meent, dat de bepaling van dit artikel te ver gaat. Hij wil die regeling alleen beperkt hebben tot de Gouvernementsplantages.

De *Minister van Kolonien* herinnert, dat art. 33 niet uitsluit overeenkomsten van particulieren aard, afwijkende van de regels, hier gesteld.

De heer *Mijer* kan niet toegeven dat deze uitlegging met de bewoordingen van het artikel is overeen te brengen.

De heer *van Lijnden* wil de tijdsbepaling van den arbeid niet zoo absoluut stellen en liever lezen *hoogstens* acht of tien uren enz. en *hoogstens* 300 werkdagen.

De heer *Elout* ondersteunt de meening van den heer Mijer.

De heer *Mijer* stelt als amendement voor om al. 1 aldus te lezen: „Met uitzondering van straf-arbeid wordt alle arbeid, waaromtrent geene bijzondere overeenkomst is aangegaan, op de Gouvernementsplantages of bij werken van algemeen nut tegen loon verrigt, dat even als de arbeid zelf van Gouvernementswege bij tarief wordt geregeld" en om al. 3 van het art. te doen vervallen.

De heer *van Bosse* ondersteunt het amendement en merkt op, dat door de uitdrukking van dit artikel *alle* arbeid het ook van toepassing is op litt. B van art. 24.

De heer *van Lijnden* stelt bepaaldelijk voor de invoeging van het woord *hoogstens*.

De heer *van Heukelom* meent, dat door het amendement van den heer Mijer inbreuk wordt gemaakt op de reeds vastgestelde bepalingen. Hij ziet in het artikel een waarborg tegen ligtvaardige overeenkomsten van den vrijverklaarde met betrekking tot loon en werktaak.

De heer *Heemskerk Az.* is mede van oordeel, dat nu artt. 3 en 24 zijn aangenomen, het verband der wet niet mag worden verbroken. De invoeging van het woord hoogstens zal z. i. niets baten.

De heer *van Bosse* ontkent, dat dit art. eene beschermende bepaling inhoudt voor vrijverklaarden.

De heer *van Twist* gelooft, dat het artikel niet juist wordt opgevat. Hij meent dat daarmede alleen wordt bedoeld eene regeling voor het geval van geschil, dat zich bij den regter mogt voordoen, maar niet om overeenkomsten tegen ander loon uit te sluiten. Ook is hij tegen het amendement van den heer Mijer, omdat hij het nuttig acht, dat er ook bepalingen bestaan voor den arbeid bij particulieren. Maar de redactie is twijfelachtig, en daarom zou hij in overweging geven, om alles te laten gelijk het is, met bijvoeging, dat bij overeenkomst van de bepalingen nopens het loon kan worden afgeweken.

De heer *Dullert* wenscht ook het artikel te wijzigen.

De *Minister van Kolonien* merkt op, dat men het over den grondslag van dit artikel eens is; maar aangezien verschil over de redactie bestaat, stelt hij voor, het art. tot de volgende zitting aan te houden.

Dienovereenkomstig wordt besloten.

Bij art. 34, (bepalingen nopens verpligte transporten), maakt de heer *van Bosse* eene opmerking of dit artikel wel in deze wet behoort te worden opgenomen. Hij zou meenen dat het veeleer eene plaats moest vinden in eene of andere politie-verordening voor Suriname.

De *Minister van Kolonien* geeft den spreker geen antwoord, waarop de heer *van Bosse* opmerkt, dat hij zich met eenig antwoord had gevleid en nu stemming over het artikel verlangt.

Het artikel wordt, in stemming gebragt, met 35 tegen 23 stemmen aangenomen.

Artt. 35 en 36 zijn zonder discussie aangenomen.

Art. 37 (straf tegen het te werk stellen of huisvesten van hen, die onder Staatstoezigt zijn geplaatst, zonder wettige overeenkomst), geeft den heer *van Zuylen* tot eenige bedenkingen aanleiding, waarop de *Minister* antwoordt, dat het voorschrift is gegeven in het belang der goede orde en tot wering der landlooperij.

Het art. wordt daarop met 46 tegen 12 stemmen aangenomen.

Art. 38 betreft de zorg voor de geneeskundige hulp der zieken, die onder Staatstoezigt verkeeren.

De heer *Westerhoff* dringt aan op betere geneeskundige verzorging en betere regeling van het geneeskundig bestuur. Reeds in 1856 heeft hij gewezen op den werkkring van zekeren empirist Gravenberg, die zich aan de geneeskundige praktijk wijdde. De Min. Rochussen heeft later onderzoek toegezegd, maar daarvan is niets gekomen, in weerwil dat de persoon later wegens mishandeling der zieken is beschuldigd.

Bij de ontwikkeling hiervan, merkt de Voorzitter den spr. driemalen op, dat hij niet kon toelaten terug te komen op een speciaal geval, terwijl de heer Westerhoff daarentegen van meening is en blijft, dat hij feiten aanhaalt tot toelichting van zijn aandrang tot betere verlossing der zieken.

Eindelijk ziet echter spr. af van het woord.

De heer *Idserda* dringt mede aan op betere regeling van het geneeskundig bestuur in W. I., ten aanzien der vrijgemaakten. De uitoefening van de praktijk laat, volgens geloofwaardige berigten, z. i. veel te wenschen over.

De *Minister* antwoordt dat men op betere regeling der geneeskundige dienst bedacht is, maar merkt toch op dat de klagten, door den vorigen spr. aangevoerd, overdreven zijn.

Art. 38 wordt daarop aangenomen, gelijk mede artt. 39, 40 en 41 zonder discussie.

Art. 42 bepaalt de straffen op het niet nakomen der overeenkomsten.

Op eene vraag van den heer *Elout* antwoordt de *Minister van Kolonien*, dat de slot-alinea: „Alles overeenkomstig daarvoor te maken verordening, waarbij tevens de bevoegde regter aangewezen en de wijze van procederen omschreven wordt" alleen betrekking heeft tot de kringen, binnen welke de regter uitspraak zal kunnen of moeten doen, dat dit punt zal worden geregeld bij de verordeningen, waarvan hier sprake is en dat het doel niet is de vrijgemaakten van den gewonen regter te onttrekken.

Art. 42. Wordt daarop zonder stemming goedgekeurd.

Ook art. 43 zonder discussie en stemming.

Art. 44. luidt aldus: Tot het bestrijden der uit deze wet voortvloeijende uitgaven worden, naar gelang der te ontstane behoeften, de vereischte gelden uitgetrokken op het elfde hoofdstuk der Staatsbegrooting."

De heer *van Twist* heeft niets tegen het beginsel, in dat art. vervat, maar geeft den Minister in overweging of het niet beter ware *niet* te spreken van het elfde hoofdstuk der Staatsbegrooting.

De *Minister van Kolonien* kan de juistheid dier opmerking niet geheel ontkennen, maar blijft zijn artikel handhaven.

De heer *Duymaer van Twist* herhaalt, dat hij vooral daarom afkeurt dat van het elfde hoofdstuk der Staatsbegrooting wordt gesproken, omdat daardoor gepraejudicieerd wordt op welke begrooting de uitgaven worden gebragt. Hij wil niets praejudicieren en stelt daarom voor als amendement te lezen:

„Uitgaven, uit deze wet voortvloeijende, worden niet gedaan dan nadat de daartoe vereischte sommen bij de wet zijn toegestaan."

De *Minister van Kolonien* neemt thans het amendement over, en het artikel wordt zonder stemming aangenomen.

Art. 45 (*het laatste artikel der wet*), mededeeling van de werking der wet, in het jaarlijksch verslag over de kolonie.

Daarover voeren verschillende sprekers nog het woord.

Nadat de considerans der wet is gewijzigd en de redactie van een nieuw art. 33 is goedgekeurd, wordt het geheele wetsontwerp in omvraag gebragt en met 47 tegen 11 stemmen *aangenomen*.

Voor de heeren: van der Veen, Luyben, Delprat, Bots, Heydenrijck, de Poorter, Hoffman, Dumbar, van Foreest, Cornelis, Wintgens, Hoynck, Poortman, van Asch van Wijk, van Heiden Reinestein, de Brauw, Elout, van der Linden, Heemskerk, de Lom de Berg, Mijer, Wijbenga, Blussé, Hoekwater, van Heukelom, Cool, Idserda, van Twist, Schimmelpenninck, Beens, Lycklama, van Goltstein, Jespers, Wichers, Dirks, van Eck, Fransen van de Putte, Guljé, Zijlker, v. Zuylen, Hugenholtz, Blom, van Lijnden, Tutein Nolthenius, van Wintershoven, van Voorthuysen en de Voorzitter.

Tegen de heeren: Kien, Storm van 's Gravesande, Reinders, Heemskerk Az., van Lidth de Jeude, van Bosse, Westerhoff, Mensonides, Dullert, de Raadt en Taets van Amerongen.

Hierna is de zitting gescheiden. Morgen behandeling van het wetsontwerp tot opheffing der slavernij in de Surinaamsche eilanden.

Ontwerp van Wet betreffende de Cultuur-Ondernemingen in Nederl. Indië.

De Regering heeft in de bij deze wetsvoordracht gevoegde Memorie van Toelichting in het algemeen het volgende gezegd:

De ontwikkeling der landbouw-productie van Nederlandsch Indië in het algemeen en van het eiland Java in het bijzonder heeft herhaaldelijk het onderwerp uitgemaakt van belangrijke overwegingen en beraadslagingen.

Bij het bespreken der koloniale staatkunde trad dit onderwerp meermalen geheel op den voorgrond, voorzeker was er geene zaak van kolonialen aard welke vroeger en later zulke ingrijpende en voor de toekomst onzer bezittingen beslissende maatregelen van Regeringswege uitlokte. Die belangstelling valt niet moeijelijk te verklaren. Algemeen is men zich bewust, dat de groote levensvraag van het hedendaagsche Nederland zeer naauw verwant is aan de ontwikkeling zijner kolonien, en met den praktischen blik onzer Natie zigen ziet men te regt in, dat de eerste, de voornaamste grondslag van die ontwikkeling moet gezocht worden in den vooruitgang van den koloniale landbouw, welke noodwendig den vooruitgang van de overige bronnen van volksbestaan ten gevolge moet hebben.

Twee en dertig jaren geleden aarzelde zelfs het gezag niet om krachtdadig tusschen beide te treden en, met baatzuchtelijk op Java, van de teelt en de bereiding der voornaamste koloniale producten een uitgebreide tak van directe staatszorg te maken. De uitkomsten van de staatsbemoeijingen met de tropische culturen zijn bekend. Na een tijdperk van proefnemingen overtroffen de Gouvernements-cultures voor een deel de verwachtingen die men aanvankelijk daarvan meende te mogen koesteren; voor een deel gaven zij belangrijke voordeelen aan de schatkist van het Moederland, vermeerderden zij de welvaart van de inlandsche bevolking en openden zij aan de Nederlandsche volksvlijt nieuwe bronnen van vertier en bedrijvigheid.

Natuurlijk vond men daarin eene gereede aanleiding om op den ingeslagen weg voort te gaan. Met klem werd alsnu aan de uitbreiding der verpligte cultures gearbeid; ontelbare velden, welke aanvankelijk niet daarvoor bestemd waren, werden voor de teelt van suiker, koffij, tabak, indigo, thee, cochenille enz. gebezigd, en honderd duizenden landbouwers bij die cultures ingedeeld. Men dacht op dien voet nog schitterender uitkomsten te verkrijgen en de productie van het eiland Java tot eene inderdaad verbazende hoogte op te voeren; doch de Gouvernements-cultures, welke binnen de grenzen der gematigdheid waren gebleken voordeelig uit te vallen, gaven bij eenige noemenswaardige uitzetting geheel andere resultaten. Men bespeurde aldra dat daardoor de krachten der bevolking overspand werden, en dat zij, in stede van hare welvaart te vermeerderen, veeleer aan kommer en gebrek werd blootgesteld. De onbepaalde beschikking over de velden en de arbeidskrachten der inlanders bleek nu ook ongunstig te werken voor de landbouw-ondernemingen, ongunstig voor de daarbij belanghebbenden, ongunstig voornamelijk voor den Staat, welke bij een tal dezer ondernemingen belangrijke verliezen ondervond.

Het vertrouwen in den alvermogenden invloed der Regering op de ontwikkeling van den kolonialen landbouw bekwam daardoor een grooten schok. Twijfel, ontmoediging, verlamming verdreven de vaste overtuiging, de voortvarendheid, de krachtsinspanning, waarmede men tot hiertoe de handen aan de Gouvernements-cultures had geslagen. Met het oog op de treurige werkelijkheid, zag men in dat de onmiddellijke tusschenkomst van het gezag in aangelegenheden, die overal elders aan den vrijen ondernemingsgeest der ingezetenen worden overgelaten, ook hare donkere schaduwzijde heeft; dat zij slechts binnen zekere grenzen zonder gevaren kan plaats grijpen; dat zij uit den aard der zaak beperkt wordt door het bedrag van het bedrijfkapitaal hetwelk de Regering ter harer beschikking heeft; en dat, wanneer de cultures buiten verhouding tot dit kapitaal uitgezet worden, de bevolking, die men tot die cultures verpligt, achteruitgaat en onmagtig wordt om wezenlijk kracht aan het Gouvernement te geven; — in één woord, dat zij de kiem van onbepaalde ontwikkeling mist.

Van af dit tijdstip werden dan ook de Gouvernements-cultures ongunstiger beoordeeld. De Regering deelde in zoo verre in deze gewijzigde zienswijze, dat zij de belangrijkste takken der Gouvernements-cultures deed inkrimpen, een aantal ondernemingen, welke al te bezwarend voor de bevolking waren, vernietigde, en geleidelijk voor verschillende cultures, waarbij de Staat verliezen leed, eenen ondergang, tot bijzondere nijverheid voorbereidde. Reeds vóór jaren werd het besluit genomen om de overeenkomsten voor het bereiden van thee en tabak niet meer te verlengen en die soort van ondernemingen aan de bijzondere nijverheid over te laten. De Gouvernements indigo cultuur werd achtereenvolgens belangrijk ingekrompen, en het maakt sedert lang een punt van overweging uit, of het niet in het belang van de bevolking en tevens van den Staat zou zijn deze cultuur geheel in te trekken, zoodat op dit oogenblik de Gouvernements-cultures nagenoeg beperkt zijn tot de koffij- en suikercultures.

Onder deze omstandigheden rees van zelf de vraag, of men wel den waren weg der ontwikkeling van de landsproductie betrad; of wel ooit door afwisseling van overspanning en ontspanning der Gouvernements-cultures het doel, dat men steeds voor oogen had, zou bereikt worden, namelijk de teelt en de bereiding van de meest mogelijke hoeveelheid koloniale producten voor de algemeene markt.

Wierd ook al bij de invoering en later het verkrijgen van directe baten voor het Moederland op den voorgrond geplaatst, altoos bleef men toch hechten aan het begrip, om door de vestiging van vroeger ongekende landbouw-industriën, door de verbetering van de bestaande landbouwbedrijven, de algemeene welvaart te vermeerderen en nieuwe levensbronnen aan de Nederlandsche nijverheid, handel en scheepvaart te openen.

Er is meer. De grondleggers van het zoogenaamde stelsel van verpligte cultures verlangden bij den aanvang niets liever, dan dat de zaak eenen meer vrijen loop zoude nemen; dat de ondernemingsgeest van particulieren zich aan de productie van stapelproducten toewijden zoude, ja zelfs, dat door middel van vrijwillige overeenkomsten met de bevolking de producten aan het Gouvernement zouden geleverd worden. Zij kwamen van lieverlede tot andere denkbeelden, toen de ondervinding bewees, dat, zoodra de Regering in de plaats van bijzondere personen trad, er aan geen vrijen wil der met haar overeenkomende partijen te denken valt voor zaken welke het gezag in Indië volstrekt wil tot stand brengen, en dat zij het slechts in hare magt had om eenen toestand voor te bereiden, waarin van vrijwillige overeenkomsten kon sprake zijn. Eindelijk, na de ondervinding met de Gouvernements-cultures op te groote schaal verkregen, kwamen zij tot de erkenning, dat de directe tusschenkomst van het gezag niet het ware middel was om de landbouwnijverheid in de koloniën duurzaam te vestigen, noch

om haar die vlugt te doen nemen, waartoe de rijke ndische bodem en de vaardigheid der Javasche bevolking haar in staat stellen.

Van daar de vaststelling bij het Reglement op het beleid der regering van Nederlandsch Indië van bepalingen, volgens welke de Regering slechts zooveel doenlijk de op hoog gezag ingevoerde cultures behoort in stand te houden, en waarbij haar buitendien de stellige verpligting wordt opgelegd om die cultures zoodanig te hervormen, dat er eene voorbereiding kan plaats hebben voor een toestand van overgang, waarbij de tusschenkomst van het bestuur kan ontbeerd worden. Van daar bij de toepassing van de beginselen, in het Regerings-reglement nedergelegd, een duidelijk streven bij het Gouvernement om den daarbij aangegeven weg, die tot ontwikkeling der bijzondere krachten leidt, te bewandelen. Van daar eene opmerkelijke ontwaking van den particulieren ondernemingsgeest in Indië en meer bepaald op het eiland Java.

In weerwil dat de Indische instellingen meer en meer zich feitelijk naar de eischen der Gouvernementscultures hadden gewijzigd en dus als minder gunstig voor de bijzondere ondernemingen van landbouw moesten beschouwd worden, verrezen verschillende cultuur-ondernemingen, door particulieren uitsluitend met eigen middelen gedreven. Al dadelijk bleek daarbij dat de inlandsche planters, wanneer zij slechts daartoe tijd en gelegenheid hebben, gaarne tegen een billijk loon producten geschikt voor de algemeene markt telen en allerlei werkzaamheden verrigten, welke voor de fabriekmatige bereiding der producten vereischt worden, en dat zij dus thans over het algemeen geneigd zijn vrijwillig en door den prikkel van het loon datgene te verrigten, waartoe men vroeger hen door dwangmiddelen meende te moeten aanzetten.

De gunstige uitkomsten, door de eerste ondernemers verkregen, lokten anderen uit, en zoo ontstonden, in korte jaren, een aantal cultuur-ondernemingen van particulieren in verschillende gewesten van Java. Vele gronden, tot dusverre zelden of nimmer in cultuur gebragt, werden ontgonnen en gedeeltelijk dienstbaar gemaakt aan de voortbrenging van producten voor de Nederlandsche markt, en daar geene bepaalde verpligting daartoe op de bevolking rustte, bleef die ontginning verband houden met de beschikbare arbeidskrachten en met de vermeerdering van het exploitatie- en bedrijf-kapitaal.

Op dit oogenblik bezit de particuliere landbouwnijverheid op Java reeds een feitelijk bestaan; het kapitaal, daarin besteed, beloopt een bedrag van millioenen guldens; duizenden inlanders vinden er de gelegenheid om van hunne vlijt voordeel te trekken en duurzaam hun lot te verbeteren; de handel en scheepvaart van het Moederland zijn er mede gebaat, terwijl de Nederlandsche industrie door de verspreiding van meerder kapitaal op Java aldaar eene grootere hoeveelheid harer voortbrengselen kan afzetten. Met den dag doet dan ook de zucht tot vermeerdering der ondernemingen van landbouw zich sterker gevoelen. De particuliere ondernemingsgeest, eenmaal ontwaakt en in zijne eerste pogingen geslaagd, streeft met kracht naar uitbreiding van een voor hem veilig en zeker terrein. De koloniale zamenleving bezit niet alleen een onbestemd voorgevoel, maar de stellige overtuiging, dat het hare roeping is den rijken bodem van Java door redelijke aanwending van kapitaal en nijverheidstalent te ontginnen, en dat zij bij magte is om die roeping ten meesten voordeele van de kolonien en het Moederland te vervullen.

Maar het bestaan der particuliere landbouw-nijverheid is tevens hoogst onzeker en wisselvallig. In weerwil van de beschermende beginselen in het Regeringsreglement opgenomen, ontbreekt nog altoos een zuiver wettelijk terrein, waarop de ondernemers zich kunnen bewegen; duistere, verouderde en door met elkander strijdende uitlegging twijfelachtig gemaakte bepalingen belemmeren handelingen, die behooren vrij te worden gelaten, of laten handelingen toe, welke een Gouvernement, dat de algemeene zedelijkheid op prijs stelt, niet ongestraft mag aanzien. Vaak hangt de toekomst der onderneming af van willekeurige beschikkingen van ondergeschikte autoriteiten.

Van een anderen kant gevoelt men het gemis van bepalingen, welke de strekking hebben de bevolking tegen misbruiken te beschermen, alsmede van voldoende waarborgen voor de belangen, welke zich met de Gouvernements-cultures hebben vereenzelvigd. De Regering heeft zich daarom afgevraagd, welke houding zij tegenover dezen toestand behoort aan te nemen. Zal zij de oogen sluiten voor dit belangrijk verschijnsel in het ontwikkelingsproces der voornaamste kolonie van Nederland, en onzijdig afwachten tot dat de stroom zich eenen uitweg heeft gebaand, om vervolgens in de volbragte feiten te berusten? Zal zij tegen de beweging in trachten te werken en, met de middelen die haar ten dienste staan, de zucht naar ontwikkeling, welke zij zelve opwekte, bekampen, op het gevaar af door de beweging overwonnen te worden, of te zegevieren op de puinhoopen van honderden etablissementen, welke reeds feitelijk op Java bestaan? Of is het niet veeleer de pligt der Regering den toestand te erkennen, zoo als hij zich werkelijk voordoet; de beweging voor bijzondere cultuur-ondernemingen dienstbaar te maken aan het groote doel dat men steeds voor oogen had, namelijk de ontwikkeling der landbouw-productie om den particulieren ondernemingsgeest een veiligen uitweg te openen, en in verband daarmede te waken tegen schending van gevestigde belangen, welke, bij gemis aan oordeelkundige leiding, alligt dreigen benadeeld te zullen worden?

De Regering meent dit laatste standpunt te moeten innemen, en ten einde daarbij de noodige kracht te kunnen betoonen, gevoelt zij zich genoopt de medewerking der Staten-Generaal in te roepen. Zij acht dat stellige voorschriften, in gemeen overleg met de Vertegenwoordiging vastgesteld, alleen de bestaande onzekerheid en verwarring kunnen doen ophouden, en aan de juiste inzigten, met betrekking tot de ontwikkeling van den kolonialen landbouw, het karakter schenken van blijvende regels voor het Indisch Gouvernement, zoowel als voor de bijzondere personen, die hunne krachten en hunne middelen aan de productie van de voortbrengselen van den landbouw in Indië verlangen te wijden.

Het nevensgaande ontwerp van wet wordt met dit doel den Staten-Generaal aangeboden. De Regering heeft des te minder geaarzeld deze voordragt te doen, daar zij daarmede al dadelijk het bewijs levert dat het door haar in het vraagstuk der koloniale landbouw-productie ingenomen standpunt, wel verre van de belangen die met de Gouvernements-cultures verbonden zijn in de waagschaal te stellen, deze belangen waarborgen schenkt welke zij thans missen. Wierden toch geene duidelijke bepalingen gemaakt omtrent de voorwaarden, waarop de particuliere ondernemingen buiten overeenkomst met het Gouvernement kunnen gedreven worden; bleef men in de bestaande hoogst gebrekkige en onvolledige regelingen berusten, men zou de vrees kunnen koesteren dat die ondernemingen alleng in de nog aangehouden Gouvernements-cultures zouden ingrijpen en haar terrein ongemerkt innemen. In deze cultures denkt de Regering geene nadere verandering te brengen zonder daarvoor de medewerking der Staten-Generaal in te roepen. In afwachting daarvan behoort, volgens hare innige overtuiging, elke nieuwe uitbreiding der verpligte cultures vermeden te worden, hetzij die uitbreiding geschieden mogt door het vergrooten van verpligte aanplantingen, waartoe zich het Gouvernement niet bij contract heeft verbonden, hetzij door de uitgifte van nieuwe contracten, waaruit eenige verpligte arbeid voor de bevolking zou kunnen voortvloeijen.

Trouwens, het behoud van de bestaande verpligte cultures, met den waarborg dat daarin geene doortastende hervormingen zullen plaats grijpen dan onder medewerking der Staten-Generaal, moet ter voldoende geruststelling strekken van de bij die cultures direct of indirect belang hebbenden, en voorzeker mogen zij zich al dadelijk bevredigd achten met de onderhavige wetsvoordragt, die aan bijzondere ondernemers slechts het gebied overlaat, hetwelk zich rondom de Gouvernements-ondernemingen uitstrekt, of districten omvat, alwaar geene verpligte cultures worden ingevoerd of waar die cultures zijn ingetrokken.

Bij dit ontwerp van wet worden de Gouvernementscultures als het ware door een wettelijk *cordon* afgesloten en tegen alle mogelijke inbreuken beschermd. Geen bijzondere ondernemer mag zich vestigen op het terrein, dat voor de verpligte cultures is ingenomen, noch gronden huren, welke daarbij ingedeeld zijn, noch producten opkoopen, die voor het Gouvernement geteeld worden, noch arbeiders bezigen, die bij de Gouvernements-cultures zijn ingedeeld, zonder een voorafgaand verlof, hetwelk alleen gegeven wordt wanneer die cultures daardoor geen schade lijden. Door preventive middelen wordt reeds gewaakt dat zulks niet kan gebeuren, en wanneer desniettegenstaande hieromtrent eenig vergrijp mogt plaats vinden, dan stelt de ondernemer zich aan niet minder dan aan totalen ondergang bloot, daar het algemeen bestuur bevoegd is, in schier al deze gevallen de toestemming in te trekken en de onderneming publiek te verkoopen. De lijn tusschen de Gouvernements cultures en de bijzondere ondernemingen van landbouw is dus zoo scherp afgebakend, dat aan de mogelijkheid van eenigen inbreuk niet kan gedacht worden. Het bestuur in Indië zal daarteken preventief en repressief waken, en slechts een algeheel verbod, waarvan de Regering de verantwoordelijkheid niet zou durven op zich nemen, is de laatste stap, dien men hierbij nog nader zou kunnen doen.

Behalve de strenge bepalingen ter vermijding dat bijzondere ondernemers over gronden beschikken, welke bij de Gouvernements-cultures ingedeeld zijn, of ook producten opkoopen, afkomstig van verpligte aanplantingen, heeft men gemeend de ondernemers in de uitoefening van hun bedrijf aan geene noodelooze banden te moeten leggen. Zij zijn en zij behooren daarin geheel vrij te worden gelaten, wil men hun den lust niet ontnemen om belangrijke kapitalen in hunne ondernemingen te steken en steeds op het invoeren van verbeteringen bedacht te zijn. Zij mogen die producten telen welke zij goedvinden, en zij kunnen die bereiden op de wijze welke zij het voordeeligst achten. Eene uitzondering wordt alleen gemaakt voor papaver, waaromtrent het bestaande verbod bevestigd wordt. De ondernemers verkrijgen bovendien een voordeel, dat tot dusver zeer weinige landbouwondernemingen op Java en in geheel Nederlandsch Indië bezaten, het voordeel van stabiliteit. Zij zijn aan geen termijn verbonden, na afloop waarvan hunne onderneming in het onzekere geraakt. Zij kunnen onder de bepalingen van deze wet gerust voor de toekomst arbeiden. Zij kunnen hunne ondernemingen aan anderen overdragen met toestemming van het bestuur, hetwelk die toestemming nimmer weigeren mag dan in de gevallen bij de wet duidelijk omschreven. Hunne erfgenamen kunnen zelfs de onderneming voortzetten, mits zij daartoe de bevoegdheid, in de wet bepaald, bezitten, en verder weder hunne onderneming aan anderen overdoen. Onder de werking dezer wet zal er kunnen opgebouwd worden, om allengs te verbeteren, te volmaken; niet om binnen tien, twintig jaren weder te moeten afbreken, wat men eenmaal met inspanning tot stand bragt.

Vooral met het oog op de bestaande verwarring van begrippen ten aanzien van overeenkomsten tusschen ondernemers en inlanders voor het verrigten van cultuur- en anderen arbeid, heeft men gemeend stellige voorschriften te moeten stellen omtrent de bevoegdheid van partijen tot het aangaan van dergelijke overeenkomsten. Alleen overeenkomsten tot het verhuren van gronden voor langer dan een jaar, waaromtrent nu de bestaande twijfel wordt opgeheven, zijn aan de directe contrôle van het bestuur onderworpen, en de wet bepaalt in welke gevallen dergelijke overeenkomsten slechts kunnen geweerd worden. Al het overige, de afspraak omtrent den te verrigten arbeid, de wijze en de tijd waarop hij moet geschieden, alsmede de bepalingen van het loon, wordt aan den vrijen wil der overeenkomende partijen overgelaten. De Regering vertrouwt dat zij, door de toepassing van het in deze aangelegenheid zoo heilrijk beginsel van vrijheid, het best hare opregte gezindheid toont om het haar toegekende patronaat over de inlandsche bevolking in eenen voor haar milddadigen geest uit te oefenen. Niets toch kan welligt meer bijdragen om den inlander als mensch te verheffen, dan de hem toegekende bevoegdheid om zelf zijn loon te bedingen en van zijnen arbeid de vruchten te plukken, welke hij allezins waardig is. Buitendien leert de ondervinding, dat er niets moeijelijker voor het bestuur is dan eene billijke regeling der arbeidsloonen. Geschiedt die regeling bij algemeene verordening, dan worden al ligt vele plaatselijke omstandigheden buiten rekening gelaten, en men bepaalt hier het loon te hoog, terwijl het elders te laag wordt gesteld. Tracht men daarin door plaatselijke regelingen te voorzien, dan zullen de loonen wel onderling verschillen; maar zullen zij daarom juist in regtvaardigheid geregeld zijn? Waar is de toetssteen voor elk bestuur, wanneer nergens het loon zich regelt volgens de natuurlijke wet van vraag en aanbod? De Regering meent dan ook te moeten hechten aan het beginsel van vrije transactie tusschen de ondernemers en de arbeiders, daar dit het eenige middel is om zich te vrijwaren tegen allen schijn van onbillijkheid en tegen onoplosbare verwikkelingen, welke onmogelijk worden wanneer men de zaak aan haren natuurlijken en eenvoudigen loop overlaat.

Wanneer dit voorstel tot wet verheven mogt worden en de verschillende daarin vervatte bepalingen in toepassing komen, dan zal reeds daaruit eene krachtige bescherming der cultuur-ondernemingen voortvloeijen. De ondernemers bekomen eenen vrijen, onbetwistbaren, wettelijken werkkring. De duidelijke bepalingen der wet beschermen hen tegen willekeurige beschikkingen, tegen weifelingen en afwisselende inzigten van opvolgende hoofden van bestuur. Zij bekomen de zekerheid dat, zoo lang zij zich houden binnen de perken door de wet gesteld, hun geen leed of nadeel kan berokkend worden, en zij kunnen voor de toekomst met vertrouwen werken zonder eenige andere risico te loopen, dan die welke in alle Landen de nijverheid ondervindt. Buitendien zal uit den aard der zaak, bij het ontstaan van cultuur-ondernemingen op den voet dezer wet, de Regering steeds een waakzaam politietoezigt uitoefenen, en hierdoor zullen de ondernemers verder in hun persoon en goederen beschermd worden. Eindelijk ondervindt de nijverheid middellijk eene bepaalde aanmoediging in het bestaan van een beschaafd Gouvernement, dat zich ten doel stelt de verbetering der vervoermiddelen en andere inrigtingen die gunstig op de algemeene bedrijvigheid terugwerken. Het zal dan ook niet anders dan billijk voorkomen, dat bij deze voordragt de cultuur-ondernemingen aan eene directe belasting worden onderworpen. Die belasting is, met het oog op de bestaande ondernemingen, niet te hoog om haar bestaan te bedreigen, noch om ondernemers af te schrikken nieuwe etablissementen op te rigten. Zij is echter hoog genoeg om bij eenigzins noemenswaardige uitbreiding der productie eene belangrijke bate aan de schatkist op te brengen. Daar overigens de gewone landrente over de verhuurde gronden van de inlandsche bevolking zal geheven worden en de daarop geteelde producten belastbaar zijn bij uitvoer, is ook hieruit eene vermeerdering van de souvereine baten te verwachten, zonder nog te gewagen van meerdere ontginningen en van de uitzetting van vele takken van volksvertier, welke steeds een gunstigen invloed op 's Lands middelen uitoefenen.

De Regering bezit de overtuiging, dat het vraagstuk der ontwikkeling van de koloniale landbouwproductie meer dan rijp is voor eene wettelijke beslissing, en dat de bestaande omstandigheden de poging harerzijds om die beslissing uit te lokken, allezins wettigen. Met vertrouwen beveelt zij dan ook de door haar, na grondige overwegingen, voorgestelde bepalingen aan. Aan een onzekeren en in zekere opzigten gevaarlijken toestand zal een einde gemaakt worden; orde en regelmaat zullen gebragt worden in eene aangelegenheid, waarin thans eene betreurenswaardige verwarring niet meer te ontkennen valt. De verpligtingen zoowel als de bevoegdheid der ondernemers worden duidelijk afgebakend; zij bekomen de vrijheid die zij behoeven voor de eerlijke uitoefening van hun bedrijf. Er wordt, voor zooveel dit van de wet afhangt, gewaakt tegen misbruiken en verkeerdheden ten nadeele van de bevolking, en door den vrijen wil der arbeiders te eerbiedigen en te doen eerbiedigen, wordt aan den inlander voorzeker het beste middel aan de hand gegeven om zich tegen eerlooze praktijken te vrijwaren. De Gouvernements-cultures, voor zooverre zij nog bestaan, bekomen waarborgen, welke zij thans missen, en een streng toezigt wordt in het leven geroepen om die cultures tegen alle inbreuken te vrijwaren, en eindelijk wordt het belang der schatkist niet uit het oog verloren, en er is gezorgd, dat de vermeerdering van 's Lands inkomsten gelijken tred zal houden met de ontwikkeling der landbouwproductie en de landbouw-ondernemingen.

De Regering vertrouwt dat eene voordragt, op deze beginselen gegrond, de goedkeuring der Staten-Generaal zal mogen wegdragen, en zij vertrouwt dit te meer in een tijdstip, dat de Vertegenwoordiging door klimmende belangstelling een juist besef toont te hebben van de behoefte aan goede en verlichte regelingen voor de kolonien.

Onteigening van perceelen ten behoeve van de verbreeding van de Nieuwe Maas tusschen Delfshaven en Charlois.

In de Memorie van Toelichting tot dit ontwerp wordt gezegd:

„Nadat voor de verbetering van het Brielsche zeegat in 1856 en 1857 verschillende plannen waren ontworpen, werd door den Minister van Binnenlandsche Zaken, bij besluit van den 5 november 1857, nº. 125, een raad van den waterstaat tot onderzoek en advies bijeengeroepen. Onder dagteekening van den 21 augustus 1858 bragt die raad het rapport uit, dat gedrukt en aan de leden der Staten-Generaal medegedeeld is.

In dat rapport wordt een ontwerp ter uitvoering voorgesteld voor de verbetering der geheele rivier de Nieuwe Maas van Krimpen aan de Lek tot in zee.

Volgens dat ontwerp moet de Nieuwe Maas eene wijdte hebben, te Krimpen van 225 el, om zich van daar regelmatig te verbreeden tot voor Vlaardingen, alwaar 450 el wijdte behoort te zijn. Ten gevolge daarvan moet de wijdte der rivier te Charlois zijn 325 el en aan het benedeneind der op dit punt in de Nieuwe Maas gelegen plaat 350 el.

Intusschen is die thans slechts ongeveer 280 el, en de rivier moet dus worden verbreed, te Charlois met 45 el, aan het benedeneind der plaat met 70 el.

Tot deze verruiming van het rivierbed heeft het wetsontwerp betrekking.

Zoo lang geene beslissing is genomen over de uitvoering van de verbetering van den geheelen vaarweg van Rotterdam naar Zee, moet men zich ten aanzien der Nieuwe Maas, die een deel van dien vaarweg uitmaakt, bepalen bij het gedeelte dat gelegen is tusschen den benedenmond van de Lek, en de oostelijke punt van het eiland Rozenburg. Wordt toch aan het ontwerp voor de verbetering van den vaarweg van Rotterdam naar Zee, volgens het gedane voorstel, geen gevolg gegeven, dan moet de bestaande vaarweg behouden blijven, hoe gebrekkig die ook zij. Van de verbetering van het Scheur, in dat voorstel begrepen, wordt dan afgezien, en de weg door het Voornsche Kanaal behouden.

Daarom is tot dusver alleen gearbeid aan de Nieuwe Maas boven of beoosten het eiland Rozenburg.

Overeenkomstig het plan, om de verbetering der rivier van beneden of van zee af te beginnen, is in 1859 eerst de vernaauwing te Vlaardingen opgeruimd, en de rivier daar gebragt op de aangegeven wijdte van 450 el.

Daarna is in 1860 de vernaauwing te Schiedam verbeterd, en zoo is men thans genaderd tot de engte van Charlois.

Daar het linker rivierboord hier een zeer regelmatig beloop heeft, kon er geen twijfel zijn over de wijze waarop de verruiming tot stand moest worden gebragt. Van de hier gelegen plaat, welke met haren zuidelijken rand te ver in het rivierbed uitsteekt, moet worden afgegraven tot zoover als noodig is om aan het rivierbed zijne behoorlijke wijdte te geven, in dier voege als in het ontwerp is omschreven.

Van de zijde van belanghebbenden zijn tegen het plan van het werk geene bezwaren ingebragt, zoo als kan blijken uit de stukken, welke op de gebruikelijke wijze hierbij worden overgelegd.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,
(*get.*) THORBECKE.

De Nederlandsche Maatschappij ter bevordering van Pharmacie, gevestigd te Amsterdam, heeft zich bij adres tot de Tweede Kamer der Staten-Generaal gewend, waarin het slot aldus luidt: „De Maatschappij ziet in de voorgedragene ontwerpen veel goeds en is tevens overtuigd, dat de tegenwoordige toestand voor de apothekers langer onhoudbaar is en dus dringend verbetering vereischt. Zij vleit zich, dat ook hare opmerkingen zullen kunnen strekken om de nieuwe regeling meer volkomen te maken, en zij heeft daarom de eer zich ten slotte aan uwe Vergadering te wenden met het verzoek, dat deze de voorgedragene ontwerpen, na daarin de door de Maatschappij verlangde wijzigingen te hebben gebragt, met hare goedkeuring gelieve te bekrachtigen."

In de zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal van maandag 7 julij zijn ingekomen de volgende verzoekschriften, als: twee adressen betrekkelijk het wetsontwerp houdende regterlijke indeeling des Rijks, als van den Gemeenteraad van Sloten; L. J. Schoonheyt en andere ingezetenen der gemeenten Rozendaal en Nispen; twee adressen betrekkelijk de wetsontwerpen tot regeling van het geneeskundig Staatstoezigt enz., als van G. Bisschop, apotheker te 's Gravenhage; M. B. Andrega, leerling in de genees-, heel- en verloskunde te 's Hertogenbosch. Deze adressen zijn verzonden naar de commissie voor de verzoekschriften.

PROVINCIALE STATEN
VAN
ZUIDHOLLAND.

Zitting van Woensdag 9 Julij.

In deze zitting is ingekomen een voorstel van Ged. Staten tot wijziging der termijnen in het besluit tot opheffing der ambachten in Schieland. — In handen gesteld eener commissie, bestaande uit de heeren: Bisdom van Vliet, Drost, van Ondheusden, Tienhoven en Metelerkamp.

Hierna zijn voortgezet de beraadslagingen over 91 ontwerp-bijzondere polder-reglementen, welke ten slotte met algemeene (50) stemmen zijn *goedgekeurd*.

Vervolgens is *aangenomen* het ontwerp-bijzonder-reglement tot regeling der belangen van de gemeenschappelijke uitwatering der polders Neder-Boeicop en Over-Boeicop.

Ook zijn *goedgekeurd* de reglementen voor de waterschappen van West-IJsselmonde en het gemeenteland van Poortugaal.

Hierop hebben de beraadslagingen plaats gehad over het ontwerp-besluit tot vaststelling der bijdrage van het grootwaterschap van Woerden aan het Hoogheemraadschap van Rijnland, in de kosten van onderhoud der sluizen te Katwijk. Dit ontwerp is ten slotte *aangenomen* met 48 tegen 9 stemmen.

Hierna zijn de discussien gevoerd over het rapport der commissie omtrent het adres van de vereenigde vergadering van Delfland, om subsidie uit de provinciale fondsen in de kosten van daarstelling eener verbetering van Delflands boezem. De conclusie van het rapport strekt om dit verzoek *af te wijzen*. Na discussie is deze conclusie *goedgekeurd* met 54 tegen 8 stemmen.

Ook is behandeld het rapport der commissie, voorstellende om, overeenkomstig het voorstel van Gedep. Staten, een subsidie van hoogstens *f* 18,000 te verleenen uit de provinciale fondsen, tot verbetering der wegen onder Kethel c. a., Vlaardinger-Ambacht en Schipluiden. Dit voorstel is *aangenomen* met algemeene stemmen.

Nog is behandeld het voorstel der commissie om, overeenkomstig het voorstel van Gedep. Staten, een subsidie van hoogstens *f* 16,000 te verleenen uit de provinciale fondsen, tot verbetering van eenige wegen in den Hoekschen Waard. Dit voorstel is zonder stemming *aangenomen*.

Het rapport van Ged. Staten, om afwijzend te beschikken op het adres van C. Struykevel, gewezen ijker van botervaatwerk te Leyden, die eene betrekking of wachtgeld verzocht, — is zonder beraadslaging goedgekeurd.

De rekening der enkel provinciale en huishoudelijke inkomsten en uitgaven voor het dienstjaar 1860 is zonder beraadslaging goedgekeurd.

Hierna is door de commissie rapport uitgebragt op een adres van H. Vorst enz., kuipers te Leyden, die zich beklagen over het afschaffen van den ijk op de botervaten en die verzoeken dat de ijk weder in gebruik worde gesteld. De conclusie strekt om op dit verzoek afwijzend te beslissen. Dienovereenkomstig wordt zonder discussie besloten.

Vervolgens heeft de heer mr. *P. F. Hubrecht*, namens de commissie, rapport uitgebragt op de missive van Ged. Staten, houdende nader rapport en voorstel omtrent de droogmaking der Plassen beoosten Rotterdam. Na breedvoerig de geschiedenis dezer zaak te hebben medegedeeld, kwam de commissie tot het voorstel van Ged. Staten, waarvan de hoofdgedachte is de benoeming door den Koning eener commissie, die met de uitvoering van dit belangrijk werk zal worden belast. Met die hoofdgedachte verklaart de commissie zich eenparig te vereenigen. Zij stelt mitsdien voor Ged. Staten te magtigen, om *a*, namens deze Vergadering aan den Koning te verzoeken de benoeming van eene commissie, belast met de uitvoering der werken van de Plassen beoosten Rotterdam, voor rekening van het Rijk en de provincie Zuidholland, in welke commissie het Rijk en de provincie gelijkelijk zouden worden vertegenwoordigd, en aan welke commissie een bepaald mandaat zou worden opgedragen, o. a. om zoo veel mogelijk eene naauwkeurige raming van de kosten op te maken;

b, van het alzoo ingediend verzoek kennis te geven aan den Minister van Binnenlandsche Zaken, met verzoek dit bij den Koning te ondersteunen. De commissie meent dat langs dien weg de exploitatie van het plan wordt verzekerd; tot de exploitatie niet zal worden overgegaan dan na deugdelijk onderzoek, en dat op die wijs de finantien van het Rijk en de Provincie niet aan onzekerheid zouden worden prijs gegeven.

Op voorstel van den heer *Léon* werd besloten het uitgebragt rapport te doen drukken. De discussie over deze zaak zijn bepaald op aanstaanden woensdag 16 dezer, 's morgens ten 10 ure.

De Vergadering is tot dien tijd gescheiden.

Tot aanvulling van het verslag der zitting van gisteren diene, dat de heer *A. van Rijckevorsel Hz.*, die aan de beurt van aftreding was als lid der Eerste Kamer van de Staten-Generaal, had verzocht voor eene herbenoeming niet weder in aanmerking te komen.

Gedrukt en uitgegeven bij
G. en C. A. van Reyn,
te Rotterdam.